

SLUŽBENI GLASNIK

OPŠTINE LOPARE

GODINA VII BROJ 3 LOPARE, 27. 3. 1970 g.

Glasnik izdaje Skupština opštine Lopare, a uređuje Odeljenje za opštu upravu i društvene službe. Odgovorni urednik: Milošević Nedeljko. Glasnik izlazi po potrebi. Godišnja pretplata iznosi N.

Na osnovi člana 97. Ustava Socijalističke Republike
Bosne i Hercegovine Skupština opštine Topare, na odvojenim sjedni-
cima Opštinskog vijeća i Vijeća radnih zajednica od 25. februara
1970. godine, d o n o s i

S T A T U T

OPŠTINE TOPARE

DIO PRVI

OPŠTE ODREDBE

GLAVA I

Pojam i sjedište opštine

Član 1.

Statutom opštine Topare, u skladu sa opštim načelima utvrdjenim ustavima i amandmanima Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine utvrđuje se i reguliše: samoupravna prava i dužnosti opštine i način njihovog ostvarivanja, odnosi između građana, radnih i drugih organizacija i organa samoupravljanja u vršenju zajedničkih poslova opštine, kao i način ostvarivanja prava građana u oblasti samoupravljanja i drugih oblika neposrednog učešća građana u vršenju društvenih poslova, prava građana, radnih i drugih organizacija u pogledu korišćenja društvenih fondova, dobara u opštoj upotrebi i drugih društvenih sredstava kojima opština raspolaže, obaveze i dužnosti opštine oko organizovanja narodne odbrane na teritoriji opštine u skladu sa koncepcijom opštenarodne odbrane i jedinstvenim osnovama planova i pripremnih mjera za odbranu širih društveno-političkih zajednica, organizacija Skupštine i njenih organa, kao i druga pitanja od značaja za opštinu.

Član 2.

Opština Topare je osnovna društveno-politička i društveno-ekonomska zajednica svih građana na svom području.

Član 3.

Područje opštine Topare obuhvata sljedeća naseljena mjesta: Bobetino Brdo, Brezje, Brijest, Brnjik, Brusnica, Čerčić, Drijenča, Humci, Jablanica, Koraj, Kozjak, Koretaši, Labucka, Lipovice, Lopare, Lopare Sevo, Lukavica, Mačkovac, Miradići, Mirno Sevo, Mirošavci, Mrtvica, Nahvioci, Perjave, Piperi, Pukiš, Puškovo, Podgora, Pirkovci, Priboj, Ratkovići, Smiljevac, Ibošnica, Tobut, Vakuf, Verino Sevo, Visori, Vražići i Vukosavci.

Član 4.

Promjene područja opštine vrši se zakonom, po prethodnom pribavljenom mišljenju zborova birača i Skupštine opštine.

Prijedlog za promjenu područja opštine mogu davati Skupština opštine, zborovi birača, mjesne zajednice, organizacija Socijalističkog saveza radnog naroda i Skupštine susjednih opština.

Član 5.

Sjedište opštine je u Toparama.

Opština Topare je u sastavu Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine.

Član 6.

Opština Topare ima svoj pečat.

Pečat opštine Topare je okruglog oblika sa tekstom: Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina - Skupština opštine Topare. U sredini pečata se nalazi grb Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine.

Član 7.

Opština Topare (u daljem tekstu: opština) je pravno lice.

Član 8.

Gradjanima opštine smatraju se svi stanovnici opštine koji na njenom području imaju prebivalište.

Član 9.

Gradjani opštine imaju sva prava i dužnosti koja su Ustavom i zakonima utvrđena kao prava i dužnosti gradjana u opštini.

Član 10.

Gradjane Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, koji nisu gradjani opštine Topare, naročito zaslužne za unapredjenje socijalističkog razvika naše zemlje, nauke i kulture, učvršćenja mira i blagostanja kod nas i u svijetu, Skupština opštine Topare može u znak priznanja, proglasiti počasnim gradjanima opštine Topare.

Odluku o proglašenju za počasnog gradjanina opštine donosi Skupština opštine, po prethodnom pristanku Vica kome se ova počast želi ukazati.

Član 11.

Josip Broz Tito, predsjednik Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije je prvi počasni gradjanin opštine Topare, proglašen na svečanoj sjednici Narodnog odbora opštine 28. aprila 1962.

Član 12.

U opštini se obezbeđju materijalni i drugi uslovi za rad ljudi i za razvoj proizvodnih snaga, usmjerava i usklađuje razvoj privrede i društvenih službi, ustanovjavaju i raspoređjuju sredstva za potrebe opštine i vrše druge poslove kao:

- ostvaruju uslove za zadovoljenje materijalnih, socijalnih, kulturnih i drugih potreba gradjana,

- usklađuju pojedinačni i zajednički interesi sa opštim interesima,

- ostvaruje neposredno samoupravljanje gradjana,

- organizuju društvene službe, koje su od zajedničkog interesa,

- obezbeđjuju uslove za ostvarenje sloboda i prava gradjana,

- uredjuju odnose koji imaju neposredan značaj za gradjane u opštini,

- stvaraju opšte uslove za djelatnost komunalnih i sličnih organizacija,

- obezbeđjuje zakonitost i sigurnost ljudi i imovine,

- obezbeđjuje javni red i mir,

- vrši društveni nadzor.

U opštini se ostvaruju i druge funkcije društvene zajednice, izuzev onih koje su Ustavom utvrđene, kao prava i dužnosti širih društveno-političkih zajednica.

U ostvarivanju zajedničkih interesa građani, radne i druge organizacije saradjuju u duhu solidarnosti, međusobne pomoći i razumjevanje.

Član 13.

Organi, organizacije i drugi oblici preko kojih građani ostvaruju svoja prava i dužnosti u opštini su: -

- Skupština opštine kao najviši organ vlasti i organ društvenog samoupravljanja u okviru prava i dužnosti opštine,
- radne i druge organizacije u svim oblastima društvenog života, u kojima radni ljudi ravnopravno i odgovorno upravljaju zajedničkim radom i društvenim sredstvima rada i odlučuju o upotrebi društvenog proizvoda, koji im pripada po osnovu raspodjele prema radu,
- mjesne zajednice koje se obrazuju u cilju ostvarivanja međusobne saradnje građana na organizovanju i unapređjenju komunalnih, zdravstveno-socijalnih, kulturnih i drugih djelatnosti,
- zborovi birača na kojima građani raspravljaju pitanja od značaja za rad i život u opštini, kao i pitanje od interesa za šire društveno-političke zajednice, te pokreću inicijativu i daju prijedloge za rješavanje ovih pitanja,
- referendum na kojima građani neposredno odlučuju o pitanjima koja su od značaja za pojedina mjesta, opštine u cjelini ili za širu društveno-političku zajednicu,
- druge organizacije i udruženje građana, preko kojih oni ostvaruju zadatke od zajedničkog interesa,
- drugi organi društvene zajednice, koji štite socijalističke, društvene i političke odnose, jedinstvo pravnog sistema slobodu i prava građana i samoupravna prava radnih i drugih organizacija.

Član 14.

Djelatnost svih organa, radnih i drugih organizacija u opštini je javna i građani imaju pravo da budu obavješteni i da raspravljaju o njihovom radu, da stavljaju prijedbe i podnose prijedloge neposredno i putem zborova birača, organizacije socijalističkog saveza radnog naroda i putem drugih društveno-

političkih organizacija.

DIO DRUGI

GLAVA II

DRUŠTVENO-EKONOMSKI ODNOSI

Član 15.

Osnovu društveno-ekonomskih odnosa u opštini, u okviru jedinstvenog društveno-ekonomskog i političkog sistema SFRJ čini slobodan društveni rad sa sredstvima za proizvodnju u društvenoj svojini, samoupravljanju u radnim organizacijama i slobode i prava čovjeka, i građanina utvrđene Ustavom.

Član 16.

Sredstvima za proizvodnju i drugim sredstvima rade u društvenoj svojini, prirodnim i drugim opštedruštvenim bogatstvima neposredno upravljaju radni ljudi, kojima su ta sredstva data na korišćenje u radnim i drugim organizacijama.

Član 17.

Društvena sredstva data na upravljanje i korišćenje radnim organizacijama, dužne su radne organizacije koristiti prema njihovoj prirodi i namjeni, racionalno i ekonomično, u skladu sa interesima društvene zajednice i potrebama radne organizacije.

Član 18.

U opštini se obezbeđuju materijalni i društveni uslovi za privredjivanje, za razvoj proizvodnih snaga i društvenog standarda, u skladu sa njenim mogućnostima, potrebama građana, kao i potrebama opšteg privrednog razvitka.

Ove uslove opština će obezbedjivati:

- organizovanjem odgovarajućih radnih organizacija u oblasti industrije, poljoprivrede, građevinarstva, robnog prometa, zanatstva, komunalnih i drugih uslužnih djelatnosti, a u skladu sa potrebama građana,
- usklađivanjem interesa i potreba pojedinih radnih organizacija sa politikom privrednog razvoja opštine i interesima šire društvene zajednice,
- razvijanjem inicijative za integraciju odgovarajućih

radnih organizacija u okviru i van opštine,

- planskim usmjeravanjem i programiranjem razvoja pojedinih grana privrede, a naročito poljoprivrede.

Član 19.

U raspodjeli ostvarene vrijednosti društvenog proizvoda u radnoj organizaciji učestvuju radnici, radna organizacija i društvena zajednica.

Član 20.

U okviru društvenih mjera i u skladu sa društvenim planom, potrebama i mogućnostima, Skupština opštine stara se da se raspodjela ukupnih sredstava vrši na način kojim će se obezbijediti najpovoljniji uslovi za razvitak privrede i svih ostalih oblasti društvenog života u opštini.

Član 21.

Politiku raspodjele u radnoj organizaciji reguliše radna zajednica svojim pravilnicima u okviru pozitivnih propisa.

Član 22.

Radne organizacije donose, u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim Statutom svoje statute i druge opšte akte kojima se uređuju odnosi u radnim organizacijama.

Statutom radne organizacije utvrđuje se unutrašnja organizacija, pitanja po kojima neposredno odlučuju članovi radne zajednice, kao i način i oblici ovog odlučivanja, djeo okrug i odgovornost organa samoupravljanja, položaj radnih jedinica i prava i dužnosti radnih ljudi u upravljanju tim jedinicama, radni i drugi odnosi dužnosti i odgovornosti članova radne zajednice, organa samoupravljanja i rukovodioca radne organizacije u vezi sa pripremama za odbranu u slučaju rata, način poslovanja, kao i druga pitanja od značaja za samoupravljanje u radnoj organizaciji i njeno poslovanje.

Član 23.

Radne organizacije imaju dužnost i obavezu da svojim sredstvima učestvuju u rješavanju zajedničkih potreba građana opštine.

Radne organizacije i radni ljudi koji su obezbediti ta sredstva, imaju pravo da u okviru odgovarajućih organa u opštini odlučuju u koje će se svrhe utrošiti sredstva koja daju radne organizacije za rješavanje zajedničkih potreba građana opštine.

GLAVA III

MATERIJALNA OSNOVA ZA RAZVOJ OPŠTINE

Član 24.

Materijalnu osnovu za društveno-ekonomski razvoj opštine čine:

- prirodna bogatstva, imovina u društvenoj svojini i javna dobra,
- sredstva radnih i drugih organizacija,
- sredstva mjesnih zajednica i drugih organa samoupravljanja,
- sredstva budžeta i fondova koja se obrezuju iz prihoda od građana, samostanih zanimanja i radnih organizacija

Član 25.

U Opštini se posebna pažnja posvećuje unapređenju poljoprivrede, a naročito voćarske i stočarske proizvodnje i razvijanju socijalističkih društvenih odnosa u oblasti poljoprivrede.

Dugoročnim i tekućim planovima, programima i drugim aktima u Opštini se usmjerava i usklađuje razvitak pojedinih grana poljoprivrede odnosno privrede, i u skladu s tim:

- obezbjeđuju se materijalni i drugi uslovi za osnivanje i rad organizacija u oblasti poljoprivrede;
- usmjerava i pomaže proizvodnja i druga saradnja individualnih poljoprivrednih proizvođača i radnih organizacija;
- propisuju se agrotehničke i druge mjere za iskorištavanje poljoprivrednog zemljišta;
- stvaraju uslove za sredstva za osiguranje od rizika u prometu poljoprivrednih prehrambenih proizvoda;
- preduzimaju se mjere za suzbijanje biljnih bolesti, štetotiča i stočnih zaraza;
- podstiče se i pomaže upotreba savremenih metoda i sredstava uzgoj stoke i bilja;
- organizuju, usmjeravaju i pomažu organizacije i oblike za stručno obrazovanje poljoprivrednih proizvođača.

Član 26.

Opština je dužna da se stara o čuvanju, uzgoju i proširenju šumskog fonda i o pravilnom korištenju šuma, i u tom cilju;

- osniva radne organizacije i službe za čuvanje, uzgoj i iskorištavanje šuma;

- usmjerava i usklađuje sječu šuma u društvenoj i građanskoj svojini;

- usmjerava i pomaže pošumljavanje novih površina naročito brzo rastućim i kvalitetnim vrstama drveća;

- stara se o zaštiti šuma od erozije, bolesti i štetočina;

- usmjerava i pomaže uzgoj divljači i korištenje šumskih bogatstava za lov, odmor i rekreaciju.

Član 27.

Opština raspoređuje i upravlja svim javnim dobrima i imovinom u društvenoj svojini, samostalno, ili pod određenim uslovima, preko organa i organizacija na koje prenose to pravo.

Član 28.

Način i uslove pod kojima građani i društveno-pravna lica koriste javna dobra, utvrđuje Skupština opštine posebnim odlukama.

Svi građani i društveno-pravna lica, koja pod određenim uslovima koriste javna dobra dužna su ista čuvati, održavati i štiti kao zajednička dobra.

Razvijajući i njegujući solidarnu odgovornost za pravilno korištenje, čuvanje i održavanje javnih dobara, građani imaju pravo i dužnost javne kontrole i podnošenja prijave protiv lica koja svojim postupcima ugrožavaju sigurnost i oštećenje javnih dobara.

Član 29.

Skupština opštine, radne organizacije i mjesne zajednice dužne su obezbjediti pravilno vođenje evidencije imovine u društvenoj svojini i javnih dobara u opštoj upotrebi.

Statutima radnih organizacija i mjesnih zajednica biće se regulisati način upravljanja i korišćenje imovine u

društvenoj svojini i javnih dobara.

Član 30.

Radne organizacije u okviru Ustava i zakona, samostalno raspolaze sredstvima koja su im data na upravljanje i korišćenje i koriste ih i usmjeravaju u svrhe za koje su namjenjena.

Član 31.

Ostvarujući određene zadatke od zajedničkog interesa, dvije ili više radnih organizacija Skupština opštine i radne organizacije, mjesne zajednice kao i građani mogu udruživati sredstva u cilju boljeg i racionalnijeg korišćenja, unapredjenja poslovanja i zadovoljavanja zajedničkih potreba.

Član 32.

Materijalna sredstva radnih organizacija u oblasti društvenih službi obrazuju se, po pravilu samofinansiranjem. Izvori sredstava ovih organizacija su prihodi od ostvarenih djelatnosti ili usluga, sredstva data od strane osnivača i drugih lica. Dio sredstava za finansiranje djelatnosti društvenih službi, može obezbijediti Skupština opštine.

U društvenim službama opština po pravilu finansira određenu djelatnost službe na osnovu posebnih programa i ugovora.

Član 33.

Radne organizacije iz oblasti društvenih službi dužne su najracionalnije koristiti sva sredstva koja su im data na upravljanje i korišćenje u skladu sa njihovom namjenom, obezbeđujući društveni standard u pogledu obima i kvalitete usluga.

Član 34.

Materijalna sredstva mjesnih zajednica ostvaruju se:

1. iz sredstava građana,
2. iz dijela sredstava koje pripadaju opštini,
3. iz sredstava radnih organizacija i drugih sredstava.

Član 35.

Radi ostvarivanja prava i dužnosti utvrdjenih Ustavom

i zakonom i radi zadovoljenja zajedničkih potreba građana opštini pripadaju društvena sredstva kao njen prihod.

Izvori prihoda opštine utvrđuju se zakonom.

Na osnovu zakonskih ovlašćenja, Skupština opštine samostalno utvrđuje visinu svojih prihoda.

Član 36.

Prihodi opštine utvrđuju se društvenim planom, budžetom i odlukama Skupštine opštine, a raspoređuju budžetom i fondovima.

1. Budžet Opštine

Član 37.

Budžetom Opštine utvrđuju se i raspoređuju sredstva namijenjena za rad Skupštine Opštine i njenih organa, za rad organa uprave i drugih opštinskih organa, za rad mjesnih zajednica i društvenih organizacija i za finansiranje drugih djelatnosti i zadataka koji se ne finansiraju putem fondova.

Obim sredstava namijenjenih za rad određuje se po pravilu, prema utvrđenim djelatnostima i programima aktivnosti korisnika budžetskih sredstava iz prethodnog stava.

Sredstva za rad organa uprave i drugih opštinskih organa čine sredstva za vršenje redovne djelatnosti, sredstva opreme i sredstva za posebne namjene.

Sredstva za vršenje redovne djelatnosti utvrđuje se na osnovu programa rada organa.

Član 38.

Budžet Opštine donosi Skupština opštine odlukom.

Budžet se donosi i promjene u njemu vrše po postupku i na način određen ovim Statutom i Zakonom.

Član 39.

Budžet Opštine se donosi za jednu kalendarsku godinu.

Skupština Opštine je dužna da razmotra izvještaj o izvršenju budžeta najmanje svakih 6 mjeseci, a savjet nadređen za poslove finansija svake 3 mjeseca. Izvršenje budžeta podlež kontrovi javnosti.

Skupština Opštine je dužna da informiše zborove birača o budžetskoj potrošnji.

Završni račun o izvršenju budžeta Opštine donosi Skupština Opštine.

2. Fondovi

Član 40.

Opština može, u okviru svojih prava i dužnosti, osnivati fondove za dugoročnije plansko finansiranje razvitka i unapređivanja privrede i društvenih djelatnosti, kao i za obezbjeđenje društvenih rezervi.

U stvaranju sredstava fondova mogu učestvovati radne i druge organizacije i građani.

Član 41.

Sredstva fonda troše se namjenski saglasne finansijskom planu koji donosi organ upravljanja fonda.

Nacrt finansijskog plana fonda stavlja se na javnu diskusiju, po pravilu, uz nacrt budžeta Opštine za narednu godinu.

Upravni odbor fonda dužan je da razmatra predloge i primjedbe stavljene na nacrt finansijskog plana.

Član 42.

Skupština Opštine vrši nadzor nad upravljanjem fonda neposredno i preko nadležnog savjeta.

Upravni odbori fondove podnose izvještaj o svom radu i upotrebi sredstava fonda nadležnom savjetu polugodišnje, a Skupštini Opštine prilikom odobravanja završnog računa fonda.

3. Poreska politika

Član 43.

Radi obezbjeđenja sredstava za zajedničke potrebe u opštini u ujednačavanju nivoa potrošnje i kretanja društvenog standarda, opština u okviru zakonskih ovlaštenja utvrđuje svoju poresku politiku i zavodi odredjene doprinose i poreze.

Član 44.

Prilikom utvrđivanja poreske politike i prilikom odlučivanja o zavodjenju pojedinih doprinosa i poreza i drugih vidova

ubiranja sredstava od radnih organizacija i građana za koje ne postoje obaveze da se uvedu, Skupština opštine naročito vodi računa:

- o materijalnim mogućnostima građana i radnih organizacija,
- o nivou opšte potrošnje,
- o kretanju ličnog i društvenog standarda,
- o stvarnim potrebama finansiranja opštinskih organa i službi za zadovoljavanje potreba građana.

Član 45.

Skupština opštine je dužna prilikom ustanovljavanja doprinosa i poreza konsultovati građane preko zborova birača i zborova radnih ljudi.

Skupština opštine je dužna prilikom konačnog odlučivanja uzimati u obzir mišljenje i stavove iznesene prilikom konsultovanja građana, kao i mišljenje i stavove društveno-političkih organizacija.

GLAVA IV

USMJERAVANJE PRIVREDNOG I DRUŠTVENOG RAZVITKA

Član 46.

1. Društveno planiranje

Usklađivanje i usmjeravanje društveno-ekonomskog razvoja obezbeđuje se dugoročnim i srednjoročnim planovima i periodičnim (godišnjim) plansko-analitičkim i drugim dokumentima (rezolucije, preporuke, zaključci, akcioni programi i sl.), opštine, samostalnim planovima radnih i drugih organizacija.

Prilikom izrade svojih planova i drugih planskih dokumenata opština se pridržava opštih smjernica ekonomske politike stvarnih potrebe i mogućnosti građana, planova i programa radnih i drugih organizacija, kao i osnovnih postavki društvenih planova SRBiH-a i SFRJ.

Član 47.

Dugoročne i srednjoročne društvene planove donosi Skupština opštine.

Dugoročni i srednjoročni plan razvoja donose i sve radne i druge organizacije. Postupak, način izrade i donošenje svih pla-

nove u radnim i drugim organizacijama reguliše se Statutom tih organizacija.

Član 48.

Smjernice za izradu dugoročnih i srednjoročnih planova opštine i radnih organizacija donosi Skupština opštine.

U vezu s tim radna ili druga organizacija na zahtjev Skupštine opštine ili od nje ovlaštenog organa dužna je da dostavi kompletan plan ili izvod iz svog plana, odnosno programa razvoja.

Član 49.

Nacrt dugoročnog i srednjoročnog plana obavezno se dostavlja na razmatranje Opštinskoj konferenciji SSAN, drugim društveno-političkim organizacijama, radnim i drugim organizacijama i mjesnim zajednicama i iznosi na pretres zborovima birača i zborovima radnih ljudi.

Javna diskusija o nacrtu dugoročnog i srednjoročnog društvenog plana traje trideset dana od dana kada ga usvoji savjet za plan i finansije Skupštine opštine.

Na osnovu prijedloga institucija iz stava jedan ovog člana, Savjet za plan i finansije utvrđuje konačan prijedlog društvenog plana i dostavlja ga Skupštini opštine radi razmatranja i donošenja.

Izmjene dugoročnog i srednjoročnog društvenog plana vrši se po postupku utvrđenom za njegovo donošenje.

Član 50.

Skupština opštine putem svojih organa i stručnih službi obezbjeđuje kontinuirano praćenje izvršenja dugoročnog, odnosno srednjoročnog društvenog plana.

Skupština opštine, kada se ukaže potreba, razmatra analize o izvršenju dugoročnog odnosno srednjoročnog društvenog plana, a obavezno dva puta u periodu za koji se donosi društveni plan.

Član 51.

2. Kreditna politika

U opštini se utvrđuje i ostvaruje kreditna politika u skladu sa politikom privrednog razvoja opštine, utvrđenom perspektivnim i drugim planovima i drugim aktima usmjeravanja privrednog razvoja.

Kreditnom politikom posjeđuje se društveno-ekonomski razvoj opštine:

- usmjeravanje ulaganja materijalnih sredstava u svrhe koje imaju društveno-ekonomsku opravdanost,
- podsticanjem korisnika društvenih sredstava da slobodna sredstva koncentrišu i udružuju radi kreditiranja izvršenja planskih zadataka opštine,
- podsticanjem saradnje radnih organizacija u cilju stvaranja najpovoljnijih uslova za korišćenje vlastitih sredstava i sredstava kredita,

- prikupljanjem sredstava radnih organizacija i građana u cilju njihovog planiranja u planski predviđene svrhe.

Svoju kreditnu politiku opština ostvaruje preko odgovarajuće banke kao samostalne radne organizacije u okviru jedinstvenog jugoslovenskog kreditnog sistema.

Član 52.

Banka, putem koje opština ostvaruje svoju kreditnu politiku posluje bankarskim sredstvima opštine, radnih i drugih organizacija i građana, radi kreditiranja privrednih i drugih djelatnosti na području opštine i u skladu sa zakonom, društvenim planovima i odredbama ovog Statuta. Banka je dužna najmanje jedanput godišnje da podnese izvještaj Skupštini opštine o svom radu.

Banka može predložiti Skupštini opštine donošenje akata i preduzimanje mjere za regulisanje privrednog i društvenog razvoja, kao i za regulisanje kreditnih i drugih odnosa između banke i njenih komitenata.

3. Zapošljavanje

Član 53.

U Opštini se, u skladu sa zakonom, društvenim mjerama, postojećim i perspektivnim mogućnostima, obezbjeđuju uslovi za zapošljavanje građana:

- proširenjem postojećih i izgradnjom novih kapaciteta u proizvodnji i uslužnim djelatnostima,
- staranjem o zapošljavanju lica koja traže posao, pozivajući od njihovih kvalifikacija, radnih sposobnosti, imovinskih

i drugih prilika,

- staranjem o pružanju materijalne i zdravstvene zaštite privremeno nezaposlenim,

- staranjem o profesionalnoj rehabilitaciji radnika putem odgovarajućih institucija.

Skupština opštine, radne organizacije i služba za zapošljavanje utvrđuju politiku zapošljavanja i mjere za sprovođenje takve politike.

Zapošljavanje radnika na području opštine vrši Služba za zapošljavanje radnika u općinama.

Član 54.

Radne i druge organizacije dužne su da zapošljavanje radnika vrše preko službe za zapošljavanje radnika.

Član 55.

Služba za zapošljavanje radnika dužna je najmanje jedanput godišnje podnijeti izvještaj Skupštini opštine o svom radu, o politici zapošljavanja kao i o mjerama preduzetim za obezbjeđenje bržeg zapošljavanja, stručnog osposobljavanja i prekvalifikacije radnika.

GLAVA V

RADNE ORGANIZACIJE U OPŠTINI

Član 56.

Radne organizacije se osnivaju za zadovoljavanje određenih potreba građana opštine i društvene zajednice kao cjeline, a po postupku i pod uslovima koje predviđaju zakon i ovaj Statut.

Radne organizacije u opštini osnivaju se u skladu sa perspektivnim planom razvoja prirode i utvrđenim programima razvoja školstva, zdravstva, socijalnih, komunalnih i drugih ustanova, vodeći računa o društvenoj i ekonomskoj opravdanosti osnivanja i obezbjeđivanja opštih materijalnih i drugih uslova.

Član 57.

Pri osnivanju radnih organizacija koje obavljaju djelatnost od neposrednog interesa za zadovoljavanje svakodnevnih potreba građana, Skupština opštine je dužna da pribavi mišljenje

zainteresovanih organa, radnih i drugih organizacija i građana i isto da uzme u obzir prilikom donošenja konačne odluke o osnivanju.

Član 58.

U skladu sa mogućnostima, potrebama i razvojem opštine, Skupština je dužna da osniva radne organizacije u oblastima snabdjevanja, komunalnih usluga, školstva, kulture, zdravstvo i dr.

Član 59.

U svom poslovanju radne organizacije od opšte interesa dužne su naročito da vode računa:

- da svoje poslovanje obavljaju na način koji najbolje odgovara korisnicima i prilikama koje vladaju na teritoriji opštine,
- da proširuju i sužavaju predmet svog poslovanja u skladu sa razvojem i smjernicama opštine,
- da cijene usluga pod jednakim uslovima nude svim korisnicima,
- da svoje obaveze vrše trajno i bez prekida s tim da su dužne da o nužnim prekidima blagovremeno obavijeste građane,
- da obrazuju i razvijaju službu unutrašnje kontrole.

Član 60.

Skupština opštine može radnoj organizaciji od opšteg interesa kada to društveni interes građana zahtijeva, davati ovakšice u pogledu obaveza prema društvenoj zajednici u skladu sa propisima i odredbama ovog Statuta.

Član 61.

Skupština opštine se stara o radu i razvoju radnih organizacija na svojoj teritoriji.

Skupština i njeni organi naročito raspravljaju o radu radnih organizacija:

- kako i na koji način radne organizacije stvaraju politiku opština i društvene zajednice u određenoj oblasti,
- kakve rezultate postižu u svom poslovanju,
- kako raspoređuju i troše sredstva kojima upravljaju,

- o načinu i oblicima investicionih ulaganja,
- o ostalim važnijim pitanjima od interesa za rad i razvoj radnih organizacija.

Prihikom razmatranja ovih pitanja Skupština opštine i njen odgovarajući savjet zauzimaju stavove, donose zaključke i preporuke.

Organi upravljanja radne organizacije dužni su da razmotre stavove i preporuke i da o preduzetim mjerama obaveste Skupštinu, odnosno njen savjet.

Član 62.

Organi upravljanja radnih organizacija pri donošenju svojih planova i programa dužni su da sarađuju sa Skupštinom i njenim organima.

Član 63.

Organi upravljanja radnih organizacija mogu zahtjevati od Skupštine i njenih organa da uzmu u razmatranje, donesu zaključke i predlože mjere za rješavanje odredjenih pitanja iz svoj problematike.

Član 64.

Radne organizacije su dužne da poklanjaju posebnu pažnju uzdizanju i obezbjedjenju svojih kadrova. Ukoliko pojedine radne organizacije nisu u stanju da rješavaju ova pitanja u tom pogledu, Skupština je dužna da im pruži pomoć.

GLAVA VI

ZADOVOLJAVANJE ZAJEDNIČKIH POTREBA GRADJANA

Član 65.

U opštini se obezbjedjuju uslovi za zadovoljavanje materijalnih, socijalnih, kulturnih i drugih zajedničkih potreba gradjana i vodi posebne brige o razvitku i unapredjenju društvenog i ličnog standarda.

Opština je dužna da u okviru svojih materijalnih mogućnosti obezbediti potrebne uslove za život gradjana i da u te svrhe izgrađuje objekte i organizuje službe u oblasti snabdjevanja, komunalne i stambene djelatnosti, prosvjete, kulture i fizičke kulture, zdravlja i socijalne zaštite, kao i da preduzima

i druge odgovarajuće mjere za poboljšanje životnih uslova građana.

1. Snabdjevanje

Član 66.

Skupština Opštine i mjesne zajednice u saradnji sa odgovarajućim radnim organizacijama staraju se o snabdjevanju građana, i u tom cilju u okviru svojih mogućnosti, djeo okruga i ovlaštenja, u skladu sa Zakonom i ovim Statutom preduzimaju potrebne mjere, a naročito:

- obezbjeđuje mrežu trgovinskih, ugostiteljskih i drugih objekata,
- obezbjeđuje snabdjevanje građana prehrambenim i drugim proizvodima široke potrošnje,
- pomaže mjesnim zajednicama i radnim organizacijama u osnivanju objekata za društvenu ishranu,
- propisuje da su radne organizacije u prometu na malo, prodavnice, radnje i ugostiteljski objekti, kao i objekti društvene ishrane dužni da se, u cilju održavanja standarda građana uzdržavaju od neosnovanog povećanja cijena i u tom cilju obezbjeđuje da marža u trgovini i ugostiteljstvu što manje opterećuje cijene pojedinih artikala.

2. Kontrola cijena

Član 67.

Skupština opštine dužna je da posvećuje posebnu pažnju evidenciji i kontroli cijena robi široke potrošnje, a posebno osnovnih prehrambenih proizvoda, kao i cijena komunalnih i zanatskih usluga i proizvoda.

Skupština opštine može propisati da se za pojedine proizvode i usluge ne može da povećava cijena i ni marža za određeno vrijeme.

3. Stambeno-komunalna djelatnost

Član 68.

U opštini se obezbjeđuju opšti uslovi za stambeno-komunalnu izgradnju u skladu sa materijalnim mogućnostima opštine, radnih i drugih organizacija i građana, organizovanje komunalne službe, donose propisi i preduzimaju mjere, a naročito:

-dodjeljuju građevinska neizgrađena zemljišta pravnim i fizičkim licima,

-propisuju uslovi, način i prioritet u dodjeljivanju neizgrađenog građevinskog zemljišta,

-obezbeđuju sredstva budžeta, fondova, sredstva iz kredita zatim sredstva radnih i drugih organizacija i građana za podizanje stanova za borce i porodice partizanskih boraca i žrtava fašističkog terora i socijalno nezbrinutih lica,

-obezbeđuje, u skladu sa mogućnostima opštine mreža osnovnih komunalnih objekata: vodovod, kanalizacija, električne mreže, putevi i slično,

-propisuju tarife za pojedine komunalne usluge, odnosno komunalni doprinos građana, radnih i drugih organizacija za korišćenje komunalnih objekata i usluga, kada se ne može utvrditi i odrediti individualni korisnik,

-organizuje izgradnja i održavanje puteva, naročito u cilju uspostavljanja saobraćaja za prevoz putnika i podstiče angažovanje sredstava građana, radnih i drugih organizacija.

Član 69.

Skupština opštine, radne i druge organizacije, u skladu sa mogućnostima izdvajaju dio svojih sredstava u cilju izgradnje stanova za svoje radnike.

Član 70.

Skupština opštine obezbeđuje stanove građanima samo u sledećim slučajevima:

- licima i invalidima narodnooslobodilačkog rata,
- porodicama partizanskih boraca i žrtvama fašističkog terora koji se nalaze u radnom odnosu,
- licima pod socijalnom zaštitom opštine koja nisu u radnom odnosu.

Član 71.

Naseljenim mestima na svome području opština je dužna da obezbedi električnu energiju i to visoki napon sa trafo-stanicom a građani su dužni sami da kroz mjesni samodoprinos obezbede niski napon.

4. Dobra u opštoj upotrebi

Član 72.

Dobra u opštoj upotrebi, kao što su: putovi, parkovi, mostovi, rijeke, potoci, groblja, predmeti javne rasvjete i druga službe građanima radi zadovoljavanja određenih potreba.

Dobra u opštoj upotrebi moraju se koristiti prema njihovoj namjeni.

Član 73.

Odlukom Skupštine opštine propisuje se način upotrebe i korišćenja pojedinih dobara u opštoj upotrebi.

Građanima se osigurava korišćenje dobara u opštoj upotrebi s tim da se pridržavaju propisa kojima se određuje korišćenje tih dobara.

5. Obrazovanje, kultura i fizička kultura

Član 74.

Opština obezbjeđuje materijalne, kadrovske i druge uslove za osnovno obrazovanje i vaspitanje, pomaže obrazovanje u srednjim, višim i visokim školama i fakultetima u skladu sa potrebama građana, radnih i drugih organizacija i mogućnostima opštine i u skladu sa mogućnostima, stvara uslove za osnivanje i rad predškolskih ustanova, srazmjerno potrebama i učešću građana, radnih i drugih organizacija.

Član 75.

Školovanje djaka u srednjim, višim i visokim školama i fakultetima Skupština opštine prema svojim mogućnostima obezbjeđuje kredite putem Opštinskog fonda za kreditiranje djaka i studenata.

Član 76.

Posebnim programom o razvitku osnovnih škola, koga donosi Skupština opštine, utvrđuje se broj školskih objekata, oprema i kadrovi za izvođenje nastave osmogodišnjeg školovanja u svim naseljenim mjestima.

Aktom o osnivanju osnovne škole utvrđuje se područje za koje se škola osniva kao naseljena mjesta u kojima se pod određenim uslovima osnivaju područne škole.

Član 77.

Skupština opštine i mjesne zajednice će u skladu sa potrebama i mogućnostima osnivati predškolske ustanove.

Član 78.

Finansiranje škole vrši se putem Osnovne zajednice za obrazovanje.

6. K u l t u r a

Član 79.

Opština se stara i stvara uslove za podizanje opšte kulture građana putem Narodnog univerziteta, biblioteka, čitaonica, kulturno-umjetničkih društava i drugih organizacija u oblasti kulture.

Član 80.

Skupština opštine i njeni organi usmjeravaju i prete razvoj ustanova i organizacija u oblasti kulture i stara se da se razvoj mreže ustanova u ovoj oblasti razvija u skladu sa razvojem opštine i porastom broja stanovnika.

Skupština opštine dužna je da se stara o održavanju i čuvanju spomenika kulture na području opštine.

U vršenju poslova iz ove oblasti, Skupština posebno razvija saradnju sa medjuopštinskom kulturno-prosvjetnom zajednicom u Tuzi, organizacijama Saveza omladine, Socijalističkog saveza i Opštinskog sindikalnog vijeća.

Član 81.

Finansiranje radnih i drugih organizacija iz oblasti kulture, vrši se iz sredstava koje obezbeđuje Skupština iz budžeta na osnovu sporazuma i utvrdjenog programa aktivnosti.

7. Fizička kultura i tehničko obrazovanje

Član 82.

U cilju čuvanja i poboljšanja zdravlja građana i

njihovog tjelesnog razvoja, kao i zadovoljavanje ostalih potreba, u oblasti fizičke kulture, opština, mjesne zajednice i radne organizacije staraju se o izgradnji i obrazovanju sportskih i drugih rekreacionih objekata i pomažu rad organizaciji u oblasti fizičke kulture.

Član 83.

Fizičko vaspitanje građana u opštini organizuju se i sprovodi preko sportskih organizacija i udruženja, kao i u okviru nastavnog programa i vanškolske djelatnosti škole.

Skupština opštine i njeni organi pomažu i usmjeravaju razvoj fizičke kulture preko veze organizacija za fizičku kulturu i drugih sportskih organizacija i udruženja.

Član 84.

Opština, radne i druge organizacije se brinu i u skladu sa svojim mogućnostima pomažu rad i razvoj organizacija za tehničko obrazovanje.

Opština je dužna da posveti posebnu pažnju stvaranju amaterskih društava i i sekcija iz oblasti tehničkog obrazovanja.

8. Zdravstveno-socijalna zaštita

Član 85.

U opštini se stvaraju osnovni uslovi za zdravstvenu i socijalnu zaštitu građana u okviru materijalne mogućnosti opštine i potreba građana, naročito:

- stvaranjem neophodnih materijalnih i drugih uslova za održavanje tjelesnog i duševnog zdravlja i unapređjenje zdravstvene zaštite građana;
- izgradnjom i razvojem mreže zdravstvenih objekata;
- unapređenjem organizacije i poslovanje zdravstvenih ustanova i stalnim podizanjem kvaliteta zdravstvenih usluga građanima;
- obezbeđenjem zdravstvenog razvitka djece i omladine vršenjem sistematskih pregleda djece i omladine vršenjem higijenskih nadzora nad školskim i sportskim objektima namjenjenih djeci i omladini;
- obezbeđenjem posebne zaštite žene majke putem kontracepcije i stručnih porodjaja, njegom žene trudnice kao i majke sa djetetom;

- stvaranjem uslova za otkrivanje uzorka i posljedica obojenja i invalidnosti;

- obezbjeđenjem higijenskih uslova i preduzimanjem preventivnih mjera za zdravstvenu zaštitu;

- preduzimanjem zdravstvenih akcija i sanitarnih mjera za otkrivanje epidemija i zaraznih bolesti;

- vršenje sanitarnog nadzora;

- preduzimanjem mjera za podizanje zdravstvene kulture građana i zdravstvenog prosvjeđivanja građana;

- obezbjeđenjem zaštite ratnim i mirnodopskim vojnim invalidima i invalidima rada;

- obezbjeđenjem zaštite socijalno-nezbrinutim licima;

Vojni invalidi, borci narodno-oslobodilačkog rata, žrtve fašističkog terora i roditelji pavih boraca imaju pravo na posebnu zaštitu i brigu opštine. Briga se sastoji u prvenstvu na dodjelu stana, na odgovarajuće zaposlenje, na školovanje, stručno osposobljavanje i pravo prvenstva na ostale vidove zaštite.

Član 86.

Za rešavanje pitanja boraca ratnih vojnih invalida i porodica boraca, Skupština Opštine formira komisiju za boračka i invalidska pitanja.

Odlukom o formiranju komisije odrediće se i njen djeokrug rada.

Član 87.

Opština preko svojih organa i organizacije obezbjeđuju sredstva i vodi brigu o onim građanima opštine kojima je naročito potrebna pomoć i zaštita društva, kao što su: siročadi, stari, semohrani i slično.

Skupština opštine propisuje uslove za dodjeljivanje pomoći licima iz prethodnog stava.

Član 88.

Djeca kojima je potrebna pomoć društva i djeca pavih i umrlih boraca, kao i žrtva fašističkog terora, imaju pravo na socijalnu zaštitu. Zaštita se sastoji u osiguranju

sredstava za izdržavanje, vaspitanje i obezbjeđivanje školovanja, osiguranja sredstava za smještaj u vaspitne ustanove, domove, odnosno porodice, brizi o njihovoj imovini i njenom pravilnom korištenju.

Uslovi i način pružanja pomoći i zaštite licima navedenim u prethodnim članovima određuju se odlukom Skupštine opštine.

Zadaci u oblasti zdravstvene i socijalne zaštite ostvaruju se preko Zdravstvene stanice, apoteke i odgovarajućih organa Skupštine opštine.

DIO TREĆI GLAVA VII

OBICI SAMOUPRAVLJANJA U OPŠTINI

a) Zborovi birača i zborovi radnih ljudi

Član 89.

Zborovi birača i zborovi radnih ljudi, su oblici neposrednog upravljanja društvenim poslovima od strane građana.

Na zborovima birača građani odlučuju o pitanjima koja su od značaja za život i rad u naselju, selu i opštini i o drugim pitanjima od društvenog interesa, pokreću inicijativu i daju prijedloge za rješavanje tih pitanja, predlažu Skupštini opštine i njenim organima, radnim i drugim organizacijama i mjesnim zajednicama, preduzimanje mjera i obavljanje poslova iz njihovog djelokruga, odlučuju samostalno o pitanjima utvrđenim ovim statutom, kao i o drugim pitanjima.

Član 90.

Područja zborova birača se utvrđuju po izbornim jedinicama kako su utvrđene za izbore za Opštinsko vijeće Skupštine opštine, a po potrebi u pojedinim naseljima na području izborne jedinice i u mjesnim zajednicama. Pri tome, se vodi računa da se radi o pitanjima od interesa za šire i uže područje.

Područje izbornih jedinica i područja zborova birača utvrđuje Skupština opštine posebnom odlukom.

Član 91.

Zborovi birača odlučuju o svim pitanjima koja utvrđuju

zakoni i drugi propisi, Statut opštine i Statut mjesne zajednice rj šavaju i druga pitanja koja posebno utvrđuje Skupština opštine i njeni organi, kao i pitanja koja utvrđuje sam zbor birača.

Član 92.

Zborovi birača naročito odlučuju:

- o zavodjenju mjesnog samodoprinosu, o pitanjima iz kojih proizilaze materijalne i druge obaveze građana, osim kada su te obaveze ustanovljene zakonom ili propisima donesenim na osnovu zakona,
- o osnivanju mjesnih zajednica,
- o utvrđivanju kandidata, izbor predstavnika u Skupštini opštine, odnosno u skupštine širih društveno-političkih zajednica,
- odlučuje o drugim pitanjima kada je to određeno ovim Statutom i drugim propisima.

Član 93.

Zborovi birača razmatraju naročito:

- pitanja koja imaju opšti značaj za naselje, opštinu ili širu društveno-političku zajednicu, odnosno za jednu ili više radnih organizacija ili za područje pojedinih djelatnosti,
- utvrđuju zaključke, usvajaju prijedloge i inicijative za rješavanje pitanja iz prethodnog stava ovog člana,
- izvještaje o radu Skupštine opštine i njenih organa i organa mjesnih zajednica,
- izvještaje i objašnjenja o radu ustanova i organizacija javnih i društvenih službi i daju mišljenje o radu i prijedloge za poboljšanje rada tih organizacija,
- prijedlog Statuta opštine i prijedloge za njegove izmjene,
- prijedlog Urbanističkog plana i njegovih izmjena,
- prijedlog Statuta mjesne zajednice i njegovih izmjena,
- nacрте odluka, odnosno rješenja Skupštine opštine, kojima se ustanovljavaju materijalne obaveze građana,
- daju prijedlog za opoziv izabranih lica i prijedlog za preduzimanje drugih mjera u vezi sa ustanovljenim nepopravljivostima,

- daju mišljenja i prijedlog prije donošenja pojedinih propisa i drugih akata, kada to utvrđuju zakoni i Statut opštine,

- vrše nadzor nad radom organa mjesnih zajednica,

- vrše i druge poslove prema važećim propisima i zaključcima Skupštine i mjesnih zajednica.

Član 94.

Zbor birača može da sazove Skupština opština, odnosno njen predsjednik, savjet mjesne zajednice, kao i grupa od najmanje 30 građana.

Kada zbor birača nije sazvala Skupština opštine, odnosno njen predsjednik, sazivač zbora birača je dužan obavijestiti predsjednika Skupštine o sazivanju zbora i upozneti ga o dnevnom redu zbora, najmanje 3 dana prije dana održavanja zbora.

Član 95.

Na zboru birača imaju pravo da učestvuju svi građani sa područja zbora birača.

Član 96.

Sazivač zbora mora objaviti sazivanje zbora birača najmanje 3 dana prije održavanja zbora. Objava mora sadržati prijedlog dnevnog reda, vrijeme i mjesto održavanje zbora birača, zatim ko saziva zbor i na čiji zahtjev se saziva. Objava za sazivanje zbora ističe se na način kakav je uobičajen u mjestu.

Član 97.

Zborovi birača se sazivaju prema potrebi, a najmanje jedanput u dva mjeseca.

Član 98.

Organi Skupštine opštine, odnosno organi mjesne zajednice pripremaju sve što je potrebno na normiran rad zbora birača. U tu svrhu naročito pripremaju potrebne podatke, objašnjenja i druge materijale u vezi sa pojedinim tačkama dnevnog reda.

Član 99.

Zbor birača otvara predstavnik sazivača.

Radom zbora birača rukovodi radno predsjedništvo, koji se sastoji od 3-5 članova, koje biraju građani na zboru birača. Stalno radno predsjedništvo se bira na godinu dana, a tim da se može i ranije razrješiti. U slučaju odsutnosti članova stalnog radnog predsjedništva, izabire se radno predsjedništvo za taj zbor.

Zbor birača punovažno donosi zaključke, ako je zboru prisutno najmanje 10% birača sa područja za koje je sazvan zbor, ukoliko za raspravljanje i odlučivanje po pojedinim pitanjima nije propisana posebna većina.

U cilju što jasnijeg formulisanja zaključka zbora birača, zbor birača može izabrati posebnu komisiju od tri člana koja na osnovu diskusije formulirati zaključke i predložiti ih zboru na usvajanje. Zaključci su usvojeni, ako je za njih glasala većina prisutnih birača.

Pravo odlučivanja na zboru birača imaju svi punoljetni građani koji imaju biračko pravo.

Član 100.

Odbornik Skupštine opštine dužan je prisustvovati zborovima birača na području na kome je izabran i davati objašnjenja i izvještaje o radu Skupštine i njenih organa. On je dužan da Skupštine opštine izvjesti o mišljenjima, prijedlozima i željama građana.

Odbornik Skupštine opštine dužan je prije zbora birača upoznati se sa pitanjima koja su na dnevnom redu zbora i obezbjediti od pojedinih organa SO-e potrebne materijale, koji će mu omogućiti aktivno učešće u raspravljanju pitanja koja su na dnevnom redu.

Član 101.

O radu zbora birača vodi se zapisnik koji se dostavlja Skupštini opštine.

Zapisnik zbora birača potpisuje predsjedavajući i zapisničar.

Član 102.

Skupština opštine i njeni organi dužni su da razmatraju pitanja, zaključke i prijedloge zborova birača i da ih obavještavaju o svome stavu na prvom od narednih zborova.

Skupština i njeni organi mogu pri davanju odgovora na postavljena pitanja zbora birača pribaviti mišljenje radnih i drugih organizacija.

Član 103.

Zborovi radnih ljudi održavaju se po radnim organizacijama gdje radni ljudi raspravljaju i odlučuju o značajnim pitanjima za rad radne organizacije ili opštine, razmatraju prijedloge planova i programa radnih organizacija i prijedlog Statuta radne organizacije, kao i preporuke Opštinske skupštine i njenih organa koje su im upućene, te vrše i druge poslove upravljanja predviđena zakonom i Statutom radnih organizacija.

Kada se vrši predlaganje kandidata za članove predstavničkih tijela u skladu sa zakonom, kao i kada se razmatra izvještaj o radu Skupštine opštine i njenih organa, prijedlog društvenog plana i budžeta, održavaju se zborovi radnih ljudi u okviru izbornih jedinica utvrdjenih odlukom Skupštine opštine.

Sazivanje i održavanje zbora radnih ljudi vrši se na način propisan zakonom i Statutom radne organizacije.

b) R e f e r e n d u m

Član 104.

Referendumom građani neposredno odlučuju o pitanjima od zajedničkog interesa za opštinu, mjesnu zajednicu ili pojedino naseljeno mjesto.

Član 105.

Referendum raspisuje Skupština opštine po svojoj inicijativi na prijedlog zborova birača, organizacije Socijalističkog saveza ili mjesne zajednice.

Ako o raspisivanju referenduma i rezultat glasanja objavljuje se na način na koji se objavljuju odluke Skupštine opštine.

Član 106.

Prijedlog koji se iznese na referendum, prihvaćen je ako je za njega glasala većina birača sa područja na kome je održan referendum.

Odluka birača na referendumu obavezna je za Skupštinu opštine, odnosno za organe mjesne zajednice.

Član 107.

Na referendumu se birači o postavljenim pitanjima izjašnjavaju tajnim glasanjem.

O postavljenom pitanju građani se izjašnjavaju u cijelini glasanjem sa "da" ili "ne".

c) Društveno-političke organizacije i udruženja građana

Član 108.

Socijalistički savez radnog naroda, Savez sindikata, Udruženje boračkih organizacija NOR-a i druge društveno-političke organizacije, čije je idejno jezgro Savez komunista Jugoslavije, svojim radom i djelovanjem doprinose razvitku socijalističkih i društvenih odnosa u opštini i razvoju samoupravljanja i ljudi.

Građani su neposredno i preko svojih društveno-političkih organizacija i udruženja pokretači društvenih aktivnosti i vrše javnu funkciju nad radom organa vlasti i drugih nosilaca javnih funkcija.

Član 109.

Građani u organizacijama SSRN-a:

- raspravljaju društveno-politička pitanja iz svih oblasti društvenog života, usklađuju mišljenja i donose političke zaključke u pogledu rješavanja tih pitanja, usmjeravanje društvenog razvitka i jačanje samoupravljanja, ostvarivanja prava i interesa čovjeka i građanina i unapređivanja socijalističkog demokratskih odnosa u opštini,

- iznose svoja mišljenja i daju ocjenu o radu opštinskih organa, organa društvenog samoupravljanja, organizacija i nosilac javnih funkcija, naročito u pogledu osiguravanja odgovornosti i javnosti u njihovom radu.

Član 110.

U ostvarivanju svojih prava i dužnosti građani u društveno-političkim organizacijama i udruženjima daju prijedloge, preporuke i primjedbe organima i organizacijama za rješavanje pitanja od opšteg interesa. Organi i organizacije dužni su razmotriti prijedloge, preporuke i primjedbe i zauzeti o njima svoje

stanovište te o tome obavijestiti društveno-političke organizacije i udruženja iz prethodnog stava.

d) Mjesne zajednice

Član 111.

Mjesna zajednica je samoupravna zajednica građana jednog ili više povezanih naseljenih mjesta u kojoj građani neposredno ostvaruju samoupravljanje u oblasti djeelatnosti koje služe zadovoljavanju potreba radnih ljudi i njihovih porodica.

Član 112.

Područja mjesnih zajednica utvrđuju se Odlukom Skupštine opštine Topare.

Član 113.

O osnivanju mjesnih zajednica odlučuju građani zaključkom na zboru birača područja na kojem su nastanjeni.

Zaključak o osnivanju mjesne zajednice potvrđuje Skupština opštine.

Mjesna zajednica je osnovana kada se za njeno osnivanje izjasni najmanje 25% birača područja za koje se osniva mjesna zajednica.

Inicijativu za osnivanje mjesne zajednice može dati Skupština opštine, mjesna organizacija SSRN-a ili grupa od najmanje 50 građana.

Priilikom osnivanja mjesne zajednice, građani biraju i članove savjeta mjesne zajednice.

Član 114.

Mjesna zajednica ima svojstvo pravnog lica.

Mjesna zajednica ističe svojstvo pravnog lica upisom u registar kod nadležnog Okružnog privrednog suda.

Član 115.

Mjesna zajednica donosi svoj Statut kojim utvrđuje: svoje zadatke, način poslovanja, organizaciju, djelokrug svojih organa i njihove međusobne odnose, način pripreme materijala i pitanja iz svog djelokruga o kojima građani raspravljaju u organizacijama Socijalističkog saveza, na zborovima birača i

u drugim organima i organizacijama i druga pitanja od značaja za poslovanje mjesne zajednice. Mjesna zajednica svoj Statut donosi u skladu sa Ustavom Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, zakonom i ovim Statutom.

Statut mjesne zajednice donosi savjet po prethodnom razmatranju na zborovima birača.

Statut mjesne zajednice potvrđuje Skupština opštine.

Član 116.

Radi ostvarivanja svojih zadataka, mjesna zajednica vrši sve poslove u vezi sa neposrednim zadovoljavanjem svakodnevnih potreba građana, a naročito:

- učestvuje u izgradnji i stara se o čuvanju i održavanju komunalnih objekata (putovi, škole, čitaonice, javna rasvjeta, parkovi, javni bunari, vodovod, česme, pojava, groblja i dr.), kao i njihovom korišćenju u saglasnosti sa zakonom, propisanim redom i mjesnim priilikama;

- u skladu sa zakonom može osnivati ustanove, zanatske centre, radnje i druge radne organizacije,

- stara se o unapređenju snabđivanja građane na svom području,

- organizuje pomoć porodici u podizanju i odgajanju djece, a posebno djece kojoj je potrebna veća pomoć društva,

- stara se o unapređenju stambenog fonda i pomaže djelatnosti kojima je svrha poboljšanje stambenih priilika i uslova stanovanja,

- stara se o čistoći, izgrađanju i uređenju mjesta, a posebno o čišćenju ulica, održavanju reda i čistoće u objektima u kojima se odvija promet robe,

- upravlja društvenom imovinom koja je data mjesnoj zajednici na upravljanje,

- preduzima mjere za osiguranje lica i imovine protiv požara, poplava i drugih elementarnih nepogoda i organizuje odgovarajuću zaštitu,

- na svom području obrazuje, oprema i obučava jedinice civilne zaštite i samozaštite u skladu sa koncepcijom opštenarodne odbrane,

- sprovodi zakonom propisane i planom opštine određene mjere, zaštite i u tom pogledu pruža pomoć organima upravljanja stambenih i drugih zgrada i građanima;

- organizuje obuku za odbranu i zaštitu za određene kategorije stanovništva, te obavlja i druge poslove iz oblasti narodne odbrane koje joj u nadležnost stavi Skupština opštine.

Mjesna zajednica za izvršenje svojih zadataka iz oblasti narodne odbrane može formirati posebno tijelo (Komisiju za narodnu odbranu).

Mjesna zajednica vrši i druge poslove od interesa za građane na svom području, kao i poslove koji su joj stavljeni u djeokrug propisima Skupštine opštine i drugih organa.

Član 117.

Skupština opštine može svojom odlukom prenijeti na mjesnu zajednicu i vršenje određenih poslova iz svoje nadležnosti uz obezbjeđenje odgovarajućih sredstava za vršenje tih poslova.

Mjesna zajednica može sporazumno sa Skupštinom opštine, radnim i drugim organizacijama preduzimati vršenje određenih poslova ukoliko je to u skladu sa ulogom mjesne zajednice.

Mjesnoj zajednici ne može se povjeriti vršenje upravnih poslova niti drugih poslova političke vlasti, ukoliko to zakonom nije određeno.

Član 118.

O ostvarivanju svojih zadataka mjesna zajednica utvrđuje svake godine program svoga razvoja, zatim samostalno uređuje pitanja svoga poslovanja i organizuje i vrši druge poslove u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

Član 119.

Opštinski savjeti mogu održavati zajedničke sjednice sa savjetima mjesnih zajednica radi razmjene iskustava, usklađivanje mišljenja i razmatranja drugih zajedničkih pitanja.

Član 120.

Za izvršenje svojih zadataka mjesna zajednica ima određene izvore prihoda:

Prihodi mjesne zajednice su:

1. Sredstva koja udruže građani doprinosima, dobrovoljnim radom i drugim oblicima,

2. Sredstva koja udruže građani, radne i druge organizacije za izvršenje određenih zadataka mjesne zajednice,

3. Sredstva koja se obezbeđuju Mjesnoj zajednici iz dijeta prihoda koji pripadaju Opštini,

4. Sredstva ostvarena iz drugih aktivnosti Mjesne Zajednice.

Finansiranjem pojedinih aktivnosti mjesnih zajednica može se vršiti iz pojedinih fondova opštine i drugih fondova i sredstava.

Član 21.

Mjesna zajednica samostalno raspolaže svojim sredstvima.

Sredstva koja udruže građani, radne i druge organizacije mogu se koristiti samo u svrhu određenju aktom o udruživanju.

Mjesna zajednica može obrazovati i fondove sa određenom namjenom.

Član 22.

Nadzor nad zakonitošću rada mjesne zajednice i društveni nadzor vrši Skupština opštine.

Član 23.

Skupština opštine dužna je pružati stručnu i organizacionu pomoć mjesnim zajednicama, podsticati razmjenu iskustava između njih, dostavljati na prethodni uvid razna akta, te primjedbe i prijedloge na iste razmotriti, a naročito one za koje su građani najneposrednije zainteresovani i pozivati na svoje zajednice predstavnike mjesnih zajednica kada se razmatraju pitanja za koja su građani neposredno zainteresovani.

Član 24.

Mjesna zajednica ima organe kojima povjerava vršenje određenih poslova.

Osnovni organ mjesne zajednice je savjet. Drugi organi utvrđuju se Statutom mjesne zajednice.

Član 25.

Članove savjeta mjesne zajednice biraju građani neposredno na zborovima birača. Broj članova savjeta određuje se Statutom mjesne zajednice.

Izbor i trajanje mandata članova savjeta mjesne zajednice vrši se prema važećim propisima izbornog sistema.

Član 126.

Mjesna zajednica obrazuje u skladu sa zakonom jedno ili više mirovnih vijeća kao društvene organe za posredovanje u otklanjanju sporova među građanima. Mirovna vijeća djeluju snagom svog društvenog autoriteta i doprinose uskladjivanju odnosa među građanima, otklanjanju uzroka parničenja i razvijaju društvenu solidarnost građana.

Član 127.

Mjesna zajednica može obrazovati jedan ili više savjeta potrošača, posebno za pojedine djelatnosti.

Sastav, broj članova, način izbora i rada savjeta potrošača bliže se utvrđuje Statutom mjesne zajednice.

GLAVA VIII.

NARODNA ODBRANA

Član 128.

Opština je, u okviru prava i dužnosti utvrdjenih Ustavom i drugim propisima, dužna da organizuje narodnu odbranu na svojoj teritoriji u skladu sa koncepcijom opštenarodne odbrane, a naročito:

1. Da se pripremama za odbranu organizuju sve raspoložive snage i sredstva za maksimalno angažovanje u oružanoj borbi i drugim oblicima pružanja otpora neprijatelja i za zaštitu i spasavanje stanovništva i materijalnih dobara na području opštine.

2. Da se pripreme za odbranu organizuju u skladu sa opštom politikom i osnovama planova i pripremnih mjera, koje utvrđuje Federacija i Republike.

3. Da opština utvrđuje organizaciju i rad svojih organa za sprovođenje priprema za odbranu i da obezbjeđuje razradu ratnih planova za njihov rad u ratu.

4. Da opština usmjerava i uskladjuje pripreme državnih organa, radnih i drugih organizacija i mjesnih zajednica na svojoj teritoriji.

5. Da pripreme za odbranu sprovode svi državni organi, radne i druge organizacije i svi organi samoupravljanja na teritoriji opštine.

6. Da se opština stara o zadovoljavanju potrebe narodne

odbrane kroz mirnodopski razvoj i da utvrđuje plan priprema za odbranu (razvojni plan) i program finansiranja ovih potreba za određeni vremenski period u skladu sa procjenama ratnih opasnosti i materijalnim mogućnostima;

7. Da Opština određuje poslove i zadatke iz oblasti narodne odbrane, građanima, radnim i drugim organizacijama i mjesnim zajednicama,

8. Da Opština organizuje, naoružava, oprema i obučava svoje jedinice i službe teritorijalne odbrane; da sprovodi obuku stanovništva za odbranu i zaštitu; da se stara o organizaciji i obuci jedinica civilne zaštite na područjima mjesnih zajednica, kao i obuci za odbranu i zaštitu koja se izvodi u osnovnim školama i da obezbeđuje osposobljavanje svojih kadrova za rad u ratu;

9. Da opština obavlja poslove u vezi vojne obaveze, regrutacije i mobilizacije i da zadovoljava materijalne i druge potrebe JNA i teritorijalne odbrane i civilne zaštite, koje su zakonom i drugim propisima utvrđene,

10. Da se u slučaju neposredne ratne opasnosti na teritoriji opštine sprovode određene mjere pripravnosti;

11. Da opština u ratu organizuje rad svojih organa, privrede i društvenih službi, da izvršava mobilizaciju ljudstva i materijalnih sredstava za potrebe narodne odbrane, da organizuje teritorijalnu odbranu i civilnu zaštitu i da rukovodi opštenarodnim otporom na svojoj teritoriji.

Javni red i bezbjednost

Član 129.

U Opštini se štiti sigurnost ljudi i imovine i održavanje javnog reda i mira, osiguravaju se uslovi za ostvarivanje slobode i prava građana i njihov nesmetan rad.

U tom cilju u opštini se u skladu sa zakonom: osigurava zaštita ličnih, imovinskih i političkih prava građana i njihovo ostvarivanje, preventivno djelovanje u cilju sprečavanja društveno opasnih djela i njihovih počinilaca, održava se javni red i mir, obezbeđuje se sigurnost saobraćaja, na javnim mjestima, sprovode propisi o izvršenju kazni i mjera sigurnosti, zatim propisi o držanju i nošenju oružja i prometu vatrenog oružja, municije i eksploziva, vrši protu-požarna zaštita i druge poslove koji zakonom nisu stavljani u nadležnost širih društveno-

političkih zajednica.

Za sigurnost ljudi i imovine i obezbjeđenje javnog reda i mira brine se organ unutrašnjih poslova Skupštine opštine.

Član 130.

Radnici milicije i drugi organi javnog reda i sigurnosti na području opštine neposredno štite živote, ličnu sigurnost, slobode i prava građana, kao i društvenu i ličnu imovinu i pružaju drugu potrebnu pomoć građanima, radnim i drugim organizacijama kada su ugrožena njihova prava i imovina, održavaju javni red i mir, otkrivaju krivična djela i njihove počinitelje i obavljaju druge poslove koji su im zakonom i drugim propisima stavljeni u nadležnost.

Član 131.

Građani, radne i druge organizacije dužni su da pomažu organima javnog reda i sigurnosti u vršenju njihovih dužnosti, da se suzdržavaju krivičnih djela, prekršaja, privrednih i drugih prestupa i da aktivno učestvuju u spriječavanju drugih društveno-opasnih i društveno-štetnih djelatnosti.

e) Skupština opštine

Član 132.

Skupština je najviši organ vlasti i organ društvenog samoupravljanja u okviru prava i dužnosti opštine.

Skupština opštine utvrđuje politiku i odlučuje o drugim osnovnim pitanjima od značaja za politički, privredni i kulturni život i društveni razvitak u opštini, donosi propise, društveni plan i budžet i druge opšte akte, utvrđuje osnove, organizaciju i ovlaštenja svojih organa, bira javne funkcionere, pretresa stanje i opšte probleme pravosuđa i vrši budžetsku kontrolu, kontrolu nad radom političko-izvršnih i upravnih organa i društveni nadzor.

f) Opšti sabor

Član 133.

Skupština opštine može zajedno sa predstavnicima društveno-političkih organizacija i udruženja kao opšti sabor razmatrati i utvrđivati opštu politiku dugoročnijeg razvoja

opštine kao i druga pitanja od posebnog značaja za razvoj opštine i interese građana (perspektivni plan razvoja opštine, urbanistički plan i dr.).

Član 134.

U radu Opšteg sabora učestvuju: Izvršni odbor Opštinske konferencije SSFN, izvršna tijela Opštinske konferencije SKJ, Opštinskog sindikalnog vijeća, Opštinske konferencije Saveza omadine, Opštinskog udruženja boračkih organizacija i predstavnici radnih i drugih organizacija, kao i poslanici opštine izabrani u Republičku odnosno Saveznu skupštinu. O sazivu Opšteg sabora i drugim pitanjima odlučuje Skupština opštine po sopstvenoj inicijativi ili na prijedlog društveno-političkih, radnih i drugih organizacija.

Pri izradi saziva Opšteg sabora, Skupština opštine utvrđuje pitanja koja će se razmatrati na saboru.

GLAVA IX.

ORGANIZACIJA I DJELOKRUG SKUPŠTINE OPŠTINE I NJENIH ORGANA

a) Skupština opštine

1. Sastav i mandat

Član 135.

Skupštinu opštine sačinjavaju Opštinsko vijeće i Vijeće radnih zajednica.

Svako vijeće ima po 38 odbornika.

Član 136.

Odbornici Skupštine opštine biraju se na 4 godine. Izbor odbornika Skupštine opštine vrši se saglasno zakonu.

2. Prava i dužnosti odbornika

Član 137.

Odbornik ima pravo:

- da bira i bude biran u organe Skupštine opštine u organe društveno-političkih zajednica i organe društvenog upravljanja u svojstvu predstavnika Skupštine,

- da raspravlja i odlučuje na sjednicama Skupštine, sjednicama vijeća, savjeta i komisija u koje je biran. Odbornik ima pravo da učestvuje i u radu onih organa Skupštine u koje nije biran, da daje prijedloge i učestvuje u raspravljanju bez prava odlučivanja,

- da predlaže da se na sjednice Skupštine opštine postavi na dnevni red i raspravi određeno pitanje,

- da podnosi Skupštini opštine predloge odluka, preporuka i drugih akata iz nadležnosti Skupštine i njenih organa i da pokreće druga pitanja iz nadležnosti Skupštine i njenih organa,

- da postavlja pitanja Skupštini opštine i njenim organima u vezi s vršenjem poslova iz njihovog djelokruga,

- da prisustvuje i učestvuje u radu organa upravljanja u radnim i drugim organizacijama, bez prava odlučivanja,

- da traži od organa uprave Skupštine opštine stručnu pomoć i obavještenja u vezi s vršenjem odborničke dužnosti,

- da mu se obezbedi korišćenje svih publikacija Skupštine (raznih programa, analiza i sl.),

- na naknadu troškova nastalih vršenjem odborničke dužnosti u Skupštini opštine i njenim organima, kao i na naknadu stvarno izgubljene zarade za vrijeme vršenja ove dužnosti.

Član 138.

Dužnost odbornika je javna društvena funkcija i vrši se počasno.

Odbornik je dužan:

- da prisustvuje sjednicama Skupštine opštine, njenih vijeća, savjeta i komisija u koje je biran,

- da prisustvuje zborovima birača, zborovima radnih ljudi u svojoj izbornoj jedinici i da obavještava birače o radu Skupštine i njenih organa, te da biračima podnosi izvještaj o svome radu u Skupštini i njenim organima najmanje jedanput godišnje i kada to birači zatraže,

- da se konsultuje sa biračima, odnosno radnim ljudima u radnim organizacijama u kojima je biran, kada se na sjednicama Skupštine i vijeća raspravlja o pitanjima koja su od neposrednog interesa za građane i radnu organizaciju,

- da pred Skupštinu, odnosno njena vijeća iznosi prijedloge primjedbe i sugestije birača, radnih i drugih organizacija,

- da vodi brigu da se zaključci sa zborova birača i zborova radnih ljudi dostave Skupštini opštine na razmatranje, te da obavještava birače o preduzetim mjerama u vezi sa njihovim zaključcima i prijedlozima i prati njihovo izvršenje.

Član 139.

Odbornik Skupštine opštine uživa imunitet u Skupštini i van nje.

3. Prava i dužnosti poslanika prema Skupštini opštine

Član 140.

Savezni i republički poslanici izabrani na području opštine imaju pravo da učestvuju u radu Skupštine opštine.

Poslanici su dužni da Skupštinu opštine, ako ona to traži, obavještavaju o svome radu i o radu vijeća čiji su članovi.

Poslanik može i po svojoj inicijativi da obavještava Skupštinu o svome radu i o radu vijeća čiji je član.

Poslanici su dužni da na zahtjev Skupštine opštine izlože pred vijećem čiji su članovi njen prijedlog i mišljenje o pitanjima iz nadležnosti vijeća.

4. Djelatnost Skupštine opštine

Član 141.

Skupština opštine, u okviru prava i dužnosti opštine, na zajedničkim sjednicama Opštinskog vijeća i Vijeća radnih zajednica:

1. donosi odluke i druge opšte akte, kao i upravne akte kada je za to nadležna,
2. osniva radne organizacije i fondove,
3. odlučuje o zajmovima i kreditima za potrebe opštine i o garancijama koje opština daje za zajmove i kredite radnih i drugih organizacija,
4. raspisuje opštinski referendum pod uslovima i na način određen zakonom i ovim Statutom,
5. vrši nadzor nad radom opštinskih savjeta, komisija i organa uprave,
6. vrši društveni nadzor nad radom radnih organizacija u saradnji sa njihovim organima samoupravljanja, te pretresa opšta pitanja u vezi sa raspolaganjem društvenim sredstvima i raspodjelom dohotka kao i u vezi s načinom izvršavanja prava i dužnosti tih organa i organizacija,

7. vrši izbor republičkih i saveznih poslanika,

8. bira i razrješava predsjednika i potpredsjednika Skupštine opštine, predsjednika i određeni broj članova opštinskih savjeta, i skupštinskih komisija, sudije i sudije porotnika Opštinskog suda, kao i druga lica za koja je to određeno zakonom, ovim Statutom i odlukom Skupštine, vrši imenovanja i razrješavanja članova komisije i druga imenovanja i razrješavanja predviđena propisima širih društveno-političkih zajednica,

9. Postavlja sekretara Skupštine opštine i starješine opštinskih organa uprave, -

10. odlučuje o proglašenju počasnog građanina opštine, -

11. odlučuje o proglašenju počasnog člana Skupštine opštine, -

12. odlučuje o naknadi troškova odbornicima, članova savjeta i članovima drugih kolegijalnih organa Skupštine opštine,

13. određuje nagrade predsjedniku i potpredsjedniku Skupštine opštine, -

14. donosi poslovnik o radu Skupštine,

15. poništava i ukida akta savjeta, odnosno organa uprave i drugih opštinskih organa kada su ti akti u suprotnosti s Ustavom, zakonom, ovim Statutom ili propisom donijetim na osnovu Zakona ili Statuta, izuzev akata donijetih u upravnom postupku, -

16. razmatra izvještaje o radu savjeta, komisija i organa uprave Skupštine i daje smjernice i preporuke za njihov rad, -

17. obustavlja do odluke Ustavnog suda izvršenje opštih akata samoupravnih organizacija koji su u suprotnosti s Ustavom ili zakonom, to pokreće postupak za ocjenjivanje ustavnosti, odnosno zakonitosti ovih akata pred Ustavnim sudom,

18. razmatra Statute radnih organizacija i ukoliko je to zakonom predviđeno, potvrđuje ili daje na njih saglasnost,

19. razmatra izvršenje analiza i informacija iz pojedinih oblasti privrednog i društvenog života i razvoja opštine, te u vezi s tim preduzima odgovarajuće mjere,

20. stara se o razvoju mjesnih zajednica i daje preporuke za unapređenje njihovog rada, -

21. odlučuje o načinu i uslovima saradnje s drugim opštinama kao i o osnivanju zajedničkog organa i službi,

22. odlučuje o formiranju medjuopštinskog vijeća u skladu sa zakonom,
23. utvrđuje politiku u oblasti narodne odbrane,
24. razmatra problematiku narodne odbrane i stanje priprema za odbranu na području opštine,
25. utvrđuje program priprema za odbranu (razvojni plan) i program finansiranja potreba narodne odbrane,
26. obezbjeđuje materijalne rezerve za potrebe opštine u ratu,
27. obezbjeđuje izgradnju i održavanje javnih skloništa i propisuje visinu doprinosa investitora stambenih i poslovnih zgrada i iz dijela zakupnine od ovih zgrada za izgradnju novih skloništa u skladu sa republičkim propisima,
28. donosi odluku o broju časova osnovne i dopunske obuke za odbranu i zaštitu za jedinice teritorijalne odbrane, civilne zaštite i stanovništva,
29. utvrđuje organe koji vrše raspoređjivanje obveznika u jedinice civilne zaštite mjesnih zajednica i kućnih savjeta,
30. Skupština opštine ima pravo predlaganje zakona i drugih akata Republičkoj skupštini,
31. vrši i druge poslove koji su joj stavljani u nadležnost Ustavom, zakonom, ovim Statutom i drugim propisima kao i poslove koji su od interesa za opštinu, građane, radne i druge organizacije.

Član 142.

Opštinsko vijeće i Vijeće radnih zajednica na odvojenih sjednicama donose:

- Statut opštine,
- Društveni plan opštine,
- Budžet i završni račun budžeta i fondova,
- Urbanistički plan opštine...

Vijeća mogu odvojeno raspravljati i odlučivati i u drugim slučajevima u kojima Opštinsko vijeće i Vijeće radnih zajednica odlučuju zajedno i kada to zatraži jedna četvrtina odbornika jednog vijeća.

Član 143.

Opštinsko vijeće i Vijeće radnih zajednica samostalno:

- biraju predsjednika vijeća i njegovog zamjenika,
- verifikuju mandat odbornika i odlučuju o mandatno-imunitetskim pitanjima svojih članova,
- biraju komisije vijeća,
- raspisuju dopunske izbore za upražnjena mjesta odbornika u izbornim jedinicama,
- raspravljaju o radu zborova birača, odnosno zborova radnih ljudi,
- razmatraju zaključke i prijedloge zborova birača, odnosno zborova radnih ljudi i odlučuje o njima.

Opštinsko vijeće i Vijeće radnih zajednica mogu raspravljati i odlučivati samostalno i o drugim pitanjima, ako je to predviđeno zakonom, odnosno drugim propisom, i kad kada to odluči vijeće, ukoliko o tim pitanjima ne raspravljaju i odlučuju vijeća odvojeno.

Član 144.

Vijeće radnih zajednica može samostalno raspravljati o pitanjima iz reda organe upravljanja radnih organizacija i davati preporuke za rad tih organa.

Vijeće radnih zajednica vrši i druge poslove koji su stavljani u nadležnost Zakonom, ovim Statutom i drugim propisima.

5. Način rada Skupštine i njenih vijeća

Član 145.

Sjednice Skupštine opštine održavaju se po potrebi, a najmanje jedanput u dva mjeseca. Kada vijeće Skupštine opštine raspravljaju i odlučuju odvojeno, odnosno samostalno, sjednice se održavaju prema potrebi.

Član 146.

Način rada Skupštine i njenih vijeća na sjednicama propisuje se Poslovníkom, koji donosi Skupština opštine.

6. Akti Skupštine opštine

Član 147.

Skupština opštine i njeni organi u skladu sa Ustavom i zakonom u vršenju svojih prava i dužnosti donose;

odluke, naredbe, uputstva, rješenja, zaključke i preporuke.

Član 148.

Za donošenje propisa Skupštine opštine i njenih organa, opštinski organi uprave obezbeđuju dokumentaciju.

Član 149.

Inicijativu za donošenje akata Skupštine opštine može davati svaki odbornik, savjet, komisija, organ uprave, organi samoupravljanja radnih i drugih organizacija, birači putem zborova birača i zborova radnih ljudi i društveno-političke organizacije.

Član 150.

Akte koje donosi Skupština opštine, osim akata u upravnom postupku, potpisuje predsjednik Skupštine.

Akte van upravnog postupka koje donosi savjet potpisuje predsjednik savjeta.

Akte koje donosi komisija, potpisuje predsjednik komisije.

Član 151.

Propisi koje donosi Skupština opštine stupaju na snagu trećeg dana po objavljivanju.

Izuzetno, iz naročito opravdanih razloga, Skupština može odrediti da propis iz oblasti narodne odbrane, unutrašnjih poslova i finansija stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja.

Propisi i drugi akti Skupštine opštine i njenih organa objavljuju se u "Službenom glasniku opštine Topare".

Izuzetno, propisi koje donosi Skupština opštine i njeni organi mogu se objaviti na oglasnoj tabli Skupštine, a s tim da se imaju objaviti u narednom broju "Službenom glasniku opštine Topare".

b) Organi Skupštine opštine

1. Predsjednik

Član 152.

Skupština opštine ima predsjednika kojeg bira iz reda odbornika.

Predsjednik Skupštine bira se za izborni period, a Skupština ga može razrješiti dužnosti i prije isteka tog perioda.

Član 153.

Prava, dužnosti i način izbora predsjednika utvrđuju se Zakonom i Poslovnikom Skupštine.

Član 154.

Predsjednik Skupštine je dužan da odredi i javno objavi vrijeme kada vrši prijem građana i predstavnika radnih i drugih organizacija.

Član 155.

Skupština opštine ima i jednog potpredsjednika, koga bira iz reda odbornika. Potpredsjednik vrši poslove iz djelokruga predsjednika.

Potpredsjednik zamjenjuje predsjednika Skupštine kada je ovaj privremeno odsutan ili spriječen.

Izbor potpredsjednika vrši se na način propisan za izbor predsjednika.

Član 156.

Predsjednik i potpredsjednik za svoj rad odgovaraju Skupštini opštine.

Član 157.

Predsjednik i potpredsjednik imaju pravo na stalnu mjesečnu nagradu za stalan rad u Skupštini u visini koju odredi Skupština.

Predsjednik i potpredsjednik imaju pravo na plaćeni godišnji odmor u trajanju od 30 radnih dana.

2. Skupštinske komisije

Član 158.

Za preduzimanje i proučavanje predloga i mjera iz djelokruga Skupštine Opštine obrazuju se stalne skupštinske komisije i to:

1. Komisija za kadrove izbor i imenovanja,
2. Komisija za društveni nadzor,
3. Komisija za propise,
4. Komisija za predstavke i pritužbe,
5. Komisija za rad društveno samoupravljanja i komisija za Statute radnih organizacija.

Svako vijeće Skupštine Opštine ima stalno mandatno-imunitetsku komisiju.

Član 159.

Komisija za kadrovska pitanja sastoji se od 7 članova koje bira Skupština iz reda odbornika i predstavnika društveno-političkih, radnih i drugih organizacija.

Komisija za kadrovska pitanja proučava i Skupštini stavlja prijedloge za izbore, imenovanja, postavljenja i razrješavanja svih članova organa Skupštine i drugih lica, za koje je to određeno zakonom, ovim Statutom ili odlukom Skupštine; analizira stanje kadrova, pretresa opšta kadrovska pitanja u opštini i vodi politiku stipendiranja kadrova u opštini; predlaže nadležnim organima i radnim i drugim organizacijama u opštini preduzimanje potrebnih mjera za rješavanje kadrovskih pitanja; analizira i predlaže mjere za stručno uzdizanje kadrova, koordinira i usmjerava rad kadrovskih službi u radnim i drugim organizacijama i pretresa druga kadrovska pitanja.

Član 160.

Komisija za društveni nadzor sastoji se od 7 članova, koje bira Skupština iz reda odbornika i predstavnika društveno-političkih, radnih i drugih organizacija.

Komisija za društveni nadzor razmatra pitanje iz oblasti korišćenja društvenih sredstava od strane radnih i drugih organizacija i podnosi Skupštini prijedloge mjera koje treba preduzeti u cilju zakonitog rada i cjelishodne upotrebe društvenih sredstava: preduzima mjere kod nadležnih organa za vođenje postupka protiv lica odgovornih za nezakonito korišćenje društvenih sredstava; po potrebi samostalno upućuje preporuke organima društvenog upravljanja o pitanjima, koja se odnose na način korišćenja društvenih sredstava.

Član 161.

Komisija za propise sastoji se od 5 članova koje Skupština bira iz reda odbornika i reda građana.

Komisija za propise pretresa i proučava prijedloge propisa i drugih akata koje donosi Skupština i o tome joj podnosi izvještaj.

Član 162.

Komisija za predstavke i pritužbe sastoji se od 5 članova

koje Skupština bira iz reda odbornika i reda građana.

Komisija za propise pretresa i proučava prijedloge propisa i drugih akata koje donosi Skupština i o tome joj podnosi izvještaj.

Član 163.

Komisija za predstavke i pritužbe sastoji se od 5 članova koje Skupština bira iz reda odbornika i reda građana.

Komisija za predstavke i pritužbe razmatra predstavke i pritužbe kojim se građani ili organizacije žale na rad organa uprave i drugih organa Skupštine, na rad radnih i drugih organizacija u opštini kao i na rad pojedinaca u svim tim organima.

Komisija ispituje osnovanost predstavki i pritužbi i uzroke pojava nepravilnosti u radu organa, organizacije i pojedinaca, te predlaže mjere koje treba preduzeti radi otkrivanja tih uzroka. U slučaju nezakonitog i samovoljnog rada, Komisija predlaže preduzimanje disciplinskih i drugih mjera, a u izuzetnim pojavama kršenja zakonitosti obavještava javnost.

Član 164.

Komisija za društveno samoupravljanje sastoji se od 7 članova, koje Skupština bira iz reda odbornika, radnih i drugih organizacija i građane.

Komisija za društveno samoupravljanje pretresa sve prijedloge i pitanja iz oblasti društvenog samoupravljanja i podnosi o njima, izvještaj i odgovarajuće prijedloge Skupštini opštine.

Član 165.

Komisija za razmatranje Statuta radnih organizacija sastoji se od 5 članova, koje Skupština bira iz reda odbornika i reda građana.

Komisija za razmatranje Statuta radnih organizacija razmatra predloge Statuta prije njihovog konačnog usvajanja i podnosi izvještaj Skupštini opštine.

Član 166.

Mandatno-imunitetska komisija Opštinskog vijeće i Vijeća radnih zajednica sastoji se od po tri člana koje bira svako vijeće iz reda odbornika.

Mandatno-imunitetska komisija razmatra pitanja vezana za mandat i imunitet članova Skupštine.

Član 167.

Skupština opštine i njena vijeća mogu obrazovati i druge stalne i povremene komisije i komisije vijeća, kao i druge stručne komisije čiji se sastav i zadaci određuju rješenjem o obrazovanju.

Član 168.

Stalne komisije za svoj rad odgovaraju Skupštini, odnosno vijeću koje ih je obrazovalo.

Stalne i ostale komisije podnose izvještaj o svome radu Skupštini i vijećima po vlastitoj inicijativi i kada to zatraži Skupština, odnosno vijeća.

Članovi stalnih komisija biraju se za izborni period, a mogu se razrješiti dužnosti i prije isteka tog perioda.

Član 169.

Skupština opštine svojom odlukom određuje koje društveno-političke, radne i druge organizacije treba da budu zastupljene u skupštinskom komisijama.

3. Opštinski savjeti

Član 170.

Opštinski savjeti kao društveno-politički organi Skupštine obrazuju se za pojedine oblasti i grane društvene djelatnosti i u okviru svog djelokruga vrše funkcije teritorijalnih organa društvenog samoupravljanja u oblastima za koje su obrazovani.

Član 171.

Opštinski savjeti, svaki u svom djelokrugu, staraju se o sprovođenju politike i izvršenju akata koje donosi Skupština; pripremaju i predlažu Skupštini nacрте normativnih akata iz svog djelokruga za čije je donošenje ovlaštena Skupština; vrši nadzor nad radom organa uprave i samostalno donose akte za koje su ovlašćeni.

Opštinski savjeti prate stanje u oblastima za koje su obrazovani i usmjeravaju rad organa društvenog samoupravljanja u tim oblastima: koordiniraju i daju smjernice za rad ovih

organa; preduzimaju mjere za rješavanje zajedničkih pitanja u radnim i drugim organizacijama, daju inicijativu za njihov rad i donose preporuke radi preduzimanja odgovarajućih mjera, te vrše druge političko-izvršne poslove.

Član 172.

Radi sprovođenja mjera i smjernica Opštine, savjeti ostvaruju saradnju s organima upravljanja u radnim i drugim organizacijama. U tom cilju, savjeti drže sastanke i savjetovanje na kojima se razmatraju određena pitanja.

Član 173.

U ostvarivanju svojih zadataka savjeti međusobno saradjuju.

U pitanjima koja su od interesa za dva ili više savjeta, mogu se održavati zajedničke sjednice savjeta na kojima se donose zajednički zaključci i utvrđuje preduzimanje zajedničkih mjera.

Član 174.

Skupština opštine ima sljedeće savjete:

1. Opštinski savjet za plan i finansije,
2. Opštinski savjet za privredu i komunalne poslove,
3. Opštinski savjet za obrazovanje, kulturu i fizičku kulturu,
4. Opštinski savjet za zdravje i socijalnu zaštitu,
5. Opštinski savjet za opštu upravu i unutrašnje poslove,
6. Opštinski savjet za narodnu odbranu.

Član 175.

Djelokrug pojedinih savjeta utvrđuje se kako slijedi:

1. Opštinski savjet za plan i finansije, razmatra i podnosi prijedlog budžeta i završnog računa opštine, društvenog plana opštine, prati izvršenje budžeta, vrši poslove iz oblasti imovinsko-pravnih poslova, kao i sve ostale poslove iz oblasti finansija.

2. Opštinski savjet za privredu i komunalne poslove vrši poslove iz oblasti industrije, rudarstva, građevinarstva, zanatstva, saobraćaja, trgovine, ugostiteljstva, turizma, poljoprivrede, šumarstva, lovova, ribarstva, vodoprivrede, reda i radnih odnosa i

i poslove komunalno-privredne i stambeno-privredne djelatnosti.

3. Opštinski savjet za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu vrši poslove iz oblasti školstva, opšteg osnovnog obrazovanja odraslih, kultura, bibliotekarstva, fizičke kulture, sporta i rekreacije i stručnog uzdizanja prosvjetnih radnika.

4. Opštinski savjet za zdravlje i socijalnu zaštitu vrši poslove iz oblasti zaštite zdravlja i organizacije zdravstvene službe, obavlja poslove iz oblasti socijalne zaštite, boračke zaštite i zaštite invalida, zatim iz oblasti starateljstva i zaštite djece i maloljetnika.

5. Opštinski savjet za opštu upravu i unutrašnja poslove vrši sve poslove iz oblasti opšte uprave, zatim poslove iz oblasti javnog reda i mira, kriminalistike, bezbjednosti javnog saobraćaja, ljudi i movine, građanskih prava i vatrogasne službe.

6. Opštinski savjet za narodnu odbranu razmatra pitanja odbrane i stara se o sprovođenju svih zadataka iz oblasti narodne odbrane:

- stara se o organizaciji i mobilizaciji ljudstva materijalnih i drugih izvora i snage za potrebe opštenarodne odbrane,

- odlučuje o obrazovanju jedinica i službi teritorijalne odbrane i civilne zaštite za potrebe Opštine,

- određuje zadatke opštinskim organima radnim i drugim organizacijama i mjeanim zajednicama u vezi priprema izrade i razrade planova koji su od interesa za Opštinu,

- prati i usmjerava sprovođenje i usklađivanje priprema za odbranu na teritoriji Opštine,

- utvrđuje nacrt razvojnog plana Opštine i nacrt propisa koje Opštinski organi uprave pripremaju za Skupštinu Opštine iz oblasti narodne odbrane,

- razmatra i odobrava ratni plan Opštine i ratne planove Opštinskih organa,

- utvrđuje program stručnog osposobljavanja kadrova Opštinskih organa.

Član 176.

Broj članova pojedinog savjeta, sastav, način izbora i razrješenja utvrđuje se posebnom odlukom Skupštine opštine.

Predsjednik i potpredsjednik Skupštine opštine ne mogu biti članovi savjeta, kao i vice koje ne može biti odbornik Skupštine opštine.

Niko ne može biti biran istovremeno u dva savjeta.

Član 177.

Članovi savjeta biraju se za izborni period, a mogu se razrješiti dužnosti i prije isteka tog perioda.

Član 178.

Opštinski savjeti vrše poslove u sjednici.

Sjednice saziva predsjednik savjeta.

U slučaju potrebe održavanja zajedničke sjednice savjeta, sjednicu saziva predsjednik savjeta na inicijativu predsjednika Skupštine opštine, predsjednika savjeta koji traži zajedničko zasjedanje ili po zaključku jednog od tih savjeta.

Zajedničkom sjednicom savjeta rukovodi jedan od predsjednika tih savjeta prema dogovoru.

Sjednice su javne i njima mogu prisustvovati zainteresovani građani i predstavnici radnih i drugih organizacija.

Član 179.

Kada se utvrđuje prijedlog društvenog plana, budžeta ili završnog računa, u radu Opštinskog savjeta za plan i finansije učestvuju sa svim pravima članova predsjednik i potpredsjednik Skupštine opštine i predsjednici ostalih savjeta. U tom slučaju sjednicu saziva i predsjedava joj predsjednik Skupštine opštine.

Član 180.

Svaki savjet donosi poslovnik o svome radu.

Član 181.

Za svoj rad opštinski savjeti odgovaraju Skupštini opštine.

Savjeti su dužni da Skupštini podnose izvještaj o svom radu, krajem svake godine i kada to zatraži Skupština opštine.

4. Opštinski organi uprave

Član 182.

Skupština opštine odlukom propisuje organizaciju djeo okrug, i način rada organa uprave, kao i obim i način ostvarivanja samoupravnih prava u tim organima i način sticanja

sredstava za njihov rad.

Član 183.

Organi uprave neposredno primjenjuju propise i sprovode politiku viših organa, pripremaju prijedloge propisa i mjera o kojima odlučuje Skupština i njeni organi, izvršavaju zaključke Skupštine, savjeta i komisija i vrše nadzor nad izvršenjem zakona i drugih propisa od strane građana, radnih i drugih organizacija.

Organi uprave vrše poslove iz svog djelokruga, samostalno na osnovu zakona i drugih propisa nadležnih organa, kao i propisa i smjernica Skupštine i njenih savjeta.

Član 184.

Priilikom rješavanja o pravima i obavezama građana, radnih i drugih organizacija, organi uprave su dužni da omoguće da se što lakše i sa što manje troškova i gubitaka vremena zaštite i ostvare njihova prava, vodeći pri tome računa da ostvarivanje prava ne bude u suprotnosti sa javnim interesima i na štetu prava drugih fizičkih i pravnih lica.

Član 185.

Sredstva za lične dohotke i druge potrebe organa uprave obezbjeđuje Skupština budžetom opštine u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 186.

Skupština i njeni organi daju smjernice za rad organa uprave, ne dirajući pri tome u njihovu samostalnost.

Organi uprave za svoj rad odgovaraju Skupštini i njenim savjetima.

Član 187.

Organi uprave pružaju pomoć i koordiniraju u radu sa radnim i drugim organizacijama u opštini.

Radne i druge organizacije dužne su da pruže podatke i informacije koje im zatraže organi uprave u okviru svoga djelokruga i nadležnosti.

Član 188.

Organi uprave izvršavaju program rada Skupštine,

propise, rješenja i zaključke, te sprovode smjernice i preporuke Skupštine i druge mjere koje ona utvrdi.

Krajem svake ili početkom naredne godine sekretar Skupštine podnosi Skupštini izvještaj o organizacionom stanju i radu organa uprave, kao i tokom godine, ako to Skupština zatraži.

Skupština opštine posebno razmatra izvještaj o radu Opštinskog sudijske prekršaje i inspeksijskih službi.

Član 189.

Organi uprave su dužni da savjetu svakih 6 mjeseci podnose izvještaj o svome radu.

Starješina organa uprave dužan je redovno obavještavati savjet o izvršavanju zakona i drugih propisa širih društveno-političkih zajednica, te izvršavati propise, smjernice, preporuke i zaključke Skupštine i obavještavati ga i o drugim značajnim pitanjima iz djelokruga tog organa.

Član 190.

Organi uprave dužni su na vrijeme udovoljavati zahtjevima širih društveno-političkih zajednica, ako su oni postavljeni u okviru njihovog djelokruga. Ukoliko su ovi zahtjevi vezani za utrošak finansijskih sredstava koja nisu obezbjeđena u budžetu opštine, s tim će se upoznati predsjednik Skupštine radi preduzimanja potrebnih mjera.

Član 191.

Organi uprave obrazuju se po načelima koncentracije, ekonomičnosti i racionalizacije u poslovanju.

Član 192.

Kao osnovni organi opštinske uprave za vršenje određenih poslova osnivaju se sekretarijati i uprave. Sekretarijati i uprave se osnivaju za vršenje upravnih poslova iz jedne i više oblasti.

Član 193.

Opštinsku upravu Opštine čine sledeći osnovni organi:

1. Sekretarijat za opštu upravu i društvene službe,
2. Sekretarijat za privredu i komunalne poslove,

3. Sekretarijat za prihode,
4. Sekretarijat za narodnu odbranu,
5. Sekretarijat za unutrašnje poslove,
6. Uprava za katastar.

U cilju približavanja Opštinske uprave građanima postoje mjesni uredi kao istureni organi Opštinske uprave i to:

1. Mjesni ured Priboj,
2. Mjesni ured Koraj,
3. Mjesni ured Čerčić,
4. Mjesni ured Vražići i
5. Mjesni ured Šibošnica.

Član 194.

Unutrašnju organizaciju i djelokrug pojedinih organa uprave i organizacionih jedinica, sistematizacija radnih mjesta i načina nagrađivanja utvrđuje Savjet radne zajednice organa uprave Skupštine Opštine i saglasnost i sa Sekretarom Skupštine Opštine.

Član 195.

Opšte rukovođenje organima uprave vrši sekretar Skupštine, a osnovnim organima uprave starješine organa uprave.

Član 196.

Za svoj rad sekretar odgovara neposredno Skupštini i njenom predsjedniku.

Sekretar Skupštine obavezan je najmanje jedanput godišnje podnositi Skupštini izvještaj o radu organa uprave.

Član 197.

Sekretar naročito vrši ove poslove:

- usklađuje rad organa uprave i osigurava njihovo normalno funkcionisanje,

- vrši nadzor nad zakonitošću u radu organa uprave i pravilnom izvršavanju zadataka,

- pomaže predsjedniku u pripremanju sjednica Skupštine i u usklađivanju rada pojedinih savjeta i komisija,

- daje pravna mišljenja o važnijim pitanjima Skupštini i njenim organima,

- stara se o sprovođenju izbora i opoziva organa

Skupštine, kao i svih organa društvenog upravljanja, koja imenuje Skupština i o sprovođenju referenduma,

- stera se o pripremama zborova birača i o izvršavanju zaključaka zborova birača po organima uprave,

- izdaje, odnosno donosi, saglasno propisima rješenja o radnim odnosima radnika organa uprave,

- vrši disciplinska ovlašćenja nad svim radnicima, ukoliko ta ovlašćenja nisu posebnim propisima data drugim starješinama,

- saglasno propisima, vrši raspored radnika unutar organa uprave,

- vrši i druge poslove određene zakonom, ovim Statutom i drugim propisima.

Član 198.

Na čelu osnovnog organa uprave nalazi se načelnik Sekretarijata.

Načelnik sekretarijata organizuje rad sekretarijata i brine se za uspješno izvršenje zadatka i poslova sekretarijata, donosi rješenja u upravnom postupku.

Načelnik sekretarijata odgovara za rad organa uprave i svoj rad neposredno sekretaru.

Član 199.

Sekretara i starješine osnovnih organa uprave postavlja i razrješava Skupština.

Sekretar i starješine osnovnih organa uprave mogu pojedina svoja ovlašćenja prenositi na druge radnike, ukoliko nije u suprotnosti sa važećim propisima.

5. Posebni organi opštine

Član 200.

Posebni organi opštine su:

1. Opštinski sud,
2. Opštinsko javno tužilaštvo,
3. Opštinsko javno pravobranilaštvo,
4. Opštinski sudija za prekršaje.

Član 201.

Nadležnost, organizacija i rad posebnih organa opštine utvrđuje se zakonom i drugim propisima.

Član 202.

Priilikom obavljanja poslova iz svog djelokruga, posebni organi proučavaju društveno-političku problematiku u obastima u kojima rade i o tome obavještavaju Skupštinu i njene organe, kao i društveno-političke organizacije u opštini, radi preduzimanja preventivnih i drugih mjera za otklanjanje uzroka posljedica negativnih pojava.

Član 203.

Posebni organi opštine dužni su da sarađuju sa organima Skupštine i drugim samoupravnim organizacijama po pitanjima od zajedničkog interesa.

Član 204.

Posebni organi Opštinsko javno tužilaštvo i Opštinsko javno pravobranilaštvo za opštinu Topare djeluju u okviru međuopštinske saradnje.

Član 205.

U opštini mogu postojati i drugi posebni organi uprave i službe, čiji se zadaci organizacije i rad utvrđuju posebnim propisima.

Djelatnost posebnih organa finansira se iz sredstava budžeta opštine.

D I O IV

JAVNOST RADA ORGANA I ORGANIZACIJA U OPŠTINI

GLAVA X

Član 206.

Rad Skupštine opštine i njenih organa, organa samoupravljanja i organizacija i svih drugih organa i organizacija, kao i građana opštine koji vrše javnu funkciju od javnog interesa, podliježu kontroli i obavještenju javnosti radu koji se utvrđuje ovim Statutom i statutima radnih organizacija.

Član 207.

Organi, organizacije i pojedinci koji vrše javne funkcije i ovlaštenja, dužni su da obezbjede i stvore mogućnosti da javnost, građani i organizacije učestvuju u utvrđivanju, formisanju i sprovođenju određene politike i donošenja akata

Član 208.

Obavješćavanje građana i organizacija o djelatnosti Skupštine i njenih organa, kao i osiguranje prava nadzora građana, vrši se putem "Službenog glasnika opštine Topare", oglasne table, štampe i radija.

Član 209.

Kontrola javnosti rada ostvaruje se naročito preko zborova birača i na druge pogodne načine:

- obavješćavanju zborova birača, radnih i drugih organizacija o svim važnijim pitanjima od interesa za građane i organizacije po kojima građani i organizacije daju mišljenja za rješavanje;
- obaveznom razmatranjem svih prijedloga zborova birača, radnih i drugih organizacija od strane Skupštine i njenih organa, samoupravnih i drugih organizacija, ako su im upućeni i obavješćavanjem podnosioca prijedloga o rezultatima razmatranja;
- podnošenjem izvještaja o radu Skupštine i njenih organa, mjesnih zajednica i drugih organa i organizacija, čiji je rad vezan za pitanje od interesa za građane i opštinu u cilju ocjenjivanja toga rada i davanja prijedloga i mišljenja;
- pravo građana i predstavnika radnih i drugih organizacija da prisustvuju sjednicama Skupštine i njenih organa i dužnošću ovih organa da iste usklade sa odredbama ovog Statuta i da po potrebi pozivaju građane na sjednice.

Član 210.

Skupština opštine osniva štab narodne odbrane za rukovodjenje teritorijalnom odbranom i civilnom zaštitom u miru i ratu.

Opštinski organi uprave i drugi opštinski organi

Član 211.

Opštinski organi uprave i drugi opštinski organi su neposredni izvršioци svih poslova iz oblasti narodne odbrane. Oni sprovode politiku Skupštine opštine, zaključke i smjernice i druge akte Opštinskog savjeta narodne odbrane, razrađuju ratne planove djelatnosti, staraju se o pripremama radnih i drugih organizacija, pružaju stručnu pomoć itd.

Član 212.

Osnovna prava i dužnosti opštinskih organa uprave i drugih opštinskih organa su:

- da prate stanje priprema za odbranu i zaštitu u odgovarajućim privrednim djelatnostima i društvenim službama i da pružaju stručnu pomoć nosiocima priprema za odbranu,
- da predlažu odgovarajućim opštinskim organima utvrđjivanje obaveza radnih organizacija u oblasti proizvodnje i usluga od interesa za opštinu u ratu,
- da razradjuju ratne planove odgovarajućih djelatnosti i da učestvuju u razradi ratnog plana opštine,
- da proučavaju mirnodopski razvoj radnih organizacija iz svoje oblasti i predlažu Skupštini i odgovarajućim organima samoupravljanja preduzimanje odgovarajućih mjera u cilju zadovoljavanja potreba narodne odbrane;
- da u obavljanju poslova narodne odbrane moraju ostvariti punu međusobnu saradnju, a posebno sa Štabom narodne odbrane i organom uprave nadležnim za narodnu odbranu opštine,

Član 213.

Inspekciju priprema za odbranu u državnim organima, radnim i drugim organizacijama vrši opštinski organ uprave za narodnu odbranu, a u oblasti organizacije i priprema jedinica i službi teritorijalne odbrane i jedinica civilne zaštite Opštinski štab za narodnu odbranu.

GLAVA XI

SARADNJA MEDJU OPŠTINAMA

Član 214.

Opština saradjuje sa drugim opštinama, putem udruživanja svojih sredstava i drugih vidova saradnje, radi vršenja određenih poslova iz svoje nadležnosti, i radi stvaranja uslova za zadovoljenje potreba od interesa za opštinu i društvenu zajednicu.

Član 215.

Skupština opštine, njeni organi, radne i druge organizacije dužni su iznaći mogućnosti da u zajednici sa drugim Skupštinama opština, njihovim organima, radnim i drugim organizacijama rješavaju sporazumno određena pitanja, a naročito:

- usklađivanje planova privrednog razvoja,
- osnivanje radnih organizacija,
- integrisanje radnih organizacija,
- izgradnja škola, puteva i drugih objekata,
- preduzimanje potrebnih mjera u razvijanju poslovne saradnje među radnim i drugim organizacijama,
- osnivanje zajedničkih organa i ustanova.

Član 216.

Skupština opštine može obrazovati u sporazumu sa drugim opštinama posebno koordinaciono tijelo (medjuopštinsko vijeće), koje će razmatrati pojedina pitanja i probleme od zajedničkog interesa za opštinu.

Član 217.

Način obezbjeđenja i udruživanja sredstava, kao i izvršenje pojedinih poslova utvrđuje se ugovorom.

Ugovor zaključuje predsjednik Skupštine, odnosno odgovorno lice radne i druge organizacije, uz prethodno mišljenje Skupštine opštine, odnosno najvišeg organa samoupravljanja u radnoj i drugoj organizaciji.

GLAVA XII

Komisija i Statut

Član 218.

U cilju praćenja primjene odredaba ovog Statuta i akata donijetih na osnovu njega od strane Skupštine i njenih organa, radnih i drugih organizacija, Skupština opštine imenuje komisiju za Statut.

Imenovanje članova Komisije za Statut vrši se iz redova odbornika i drugih građana.

Komisija broji 13 članova.

Mandat komisije traje 4 godine.

D I O V

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 119.

Statut opštine donosi Skupština opštine na odvojenim sjednicama, a nakon provedene javne diskusije.

Za sve izmjene i dopune ovog Statuta primjenjivaće se postupak kao i za njegovo donošenje.

Član 220.

Obavezno tumačenje ovog Statuta daje Skupština, odnosno njena Komisija za Statut.

Član 221.

Skupština opštine dužna je svoje postojeće normative akte usaglasiti sa ovim Statutom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Statuta.

Član 222.

Stupanjem na snagu ovog Statuta, prestaje da važi Statut opštine Lopare, donijet na sjednici Skupštine opštine Lopare dana 2. juna 1964. godine.

Član 223.

Ovaj Statut stupa na snagu trećeg dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku opštine Lopare".

Broj: 01-2006
25.februara 1970. godine
L o p a r e

PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE OPŠTINE LOPARE,
Risto Mitrašević, s.r.